

A legszokottabb verslábak a következők:

1. a szökő (jambus); péld. καλός (υ -);
2. a lejtő (trochaeus); péld. θέλω (- υ);
3. a lengedi (dactylus); mint ἄνθρωπος (- υ υ);
4. a lebegő (anapaestus); mint εὐτυχής (υ υ -).

Két szökő és két lejtő, kettős szökő és kettős lejtő lábat képez (dipodiát); a mi azt jelenti, hogy a kettős lábon csak az egynek kell a verset jellemeznie. Így a kettős szökőn a másodiknak kell szökőnek lennie, az első lehet lejtő vagy kettős rövid (pyrrhichius); péld. περιπατῶ kettős szökő láb (υ υ, υ -), vagy ὄρα καλή (- υ, υ -). A lejtő versben pedig a kettősláb másodikik lehet rövid, vagy szökő, mint καταβαίνω (υ υ, - υ) vagy καλή ὄρα (υ -, - υ).

A lengedi versek közül használják legujabban a hexametert is, de a hangsúlyozás, nem pedig a régi hangmennyiség szerint; péld:

Ψάλε τὸν ἄνδρα, θεά, τὸν πολύτροπον, ὅστις τοσαύτας.

A rím nem kötelező. Majdnem minden népdal rímtelen. De a véghangsúlyú rímelő versekben mindig az egész végszótagnak kell rímelnie. Így λαμπρός-szal rímel ἔμπρός, σαπρός, de nem μικρός. A másod és harmadvéghangsúlyú versekben a hangsúlyos szótagoktól kezdve rímelnak a versek; így πόδα és ῥόδα, θάλασσα és ἐγάλασσα rímelnak egymással.

A MURMELIUS-FÉLE LATIN-MAGYAR SZÓJEGYZÉK

1533-BÓL.

A SCHWAZI FERENCZRENDI KOLOSTORBAN ŐRZÖTT EGYETLEN
PÉLDÁNYBÓL KÖZZÉTETTE, BEVEZETÉSSEL ÉS MAGYARÁZATOKKAL
ELLÁTTA

SZAMOTA ISTVÁN.

BEMUTATTATOTT A M. T. AKADÉMIA LOSZTÁLYA 1896 FEBRUÁR 4-I ÜLÉSÉN.

EGY FÉNYKÉPI HASONMÁSSAL.

BUDAPEST.

1896.

ELŐSZÓ.

Murmelius János latin-német-magyar szójegyzékét legelőször Bod Péter említi Párizz-Pápai szótárának 1767-iki kiadásához írt előszavában: «Joannis quoque Murmelii Nomenclatura trilinguis edita fuit Cracoviae in Polonia»; de sem ő, sem Sándor István nem látták magát a könyvet.

A schwazi példányról már 1857-ben írt: «Anton Ruscsák de Regeteruszka, Magyarische Kursivschriffbuchstaben mit ihrer Aussprache. Innsbruck, Wagner 1857. Ennek nyomán ismertette Ponor Thewrewk Emil a Tanodai Lapok 1864-iki évfolyamában az 50. lapon, az itt közölt czimet azután Szabó Károly átvette a «Régi Magyar Könyvtár» I. kötetébe, hol a harmadik helyet foglalja el, ha t. i. a sohasem létezett 1484-iki nürnbergi nyomtatványt (a Sz. Jobbkézről) mellőzzük.

Az egyetlen ismert példány a schwazi (Tirol) ferenczrendi kolostor tulajdona; erről írtam le a helyszínén 1893 aug. havában. A könyv igen jó állapotban van, elejétől végig kitünően olvasható, tehát csakugyan érdemes volna valamelyik hazai könyvtárunknak megszerezni.

Czíme a következő: «Lexicon Ioannis Murmelii In Quo Latina rerum uocabula in suas singula digesta classes, cum Germanica et Hungarica interpretatione Ut autem quodquis uocabulum facile inueniatur praestabit Index copiosus.»

Ajánlás: «Praeclare Indolis Amplissimae spei adolescentulis Michaeli et Francisco Magnifici quondam domini Stephani a Peren filijs Martinus Heptamydius Bibliopola Cracouiensis S. D.» — Czímlap és ajánlás 2 számozatlan levél; tartalomjegyzék és tárgymutató 20 levél; tulajdonképeni szójegyzék: 207 lap, A—VIII; a czímlapon a magyar czimer, a könyv végén pedig: «Cracovia, per Hieronymum Vietorem. Anno ab orbe redempto M.D.XXXIII.»

Murmelius (Murmelling, Murmel) János született 1479 körül Rœrmondeben, Deventerben és Kölnben tanult. 1498-ban Münsterben, 1513-ban Alkmarban, 1517-ben pedig Deventerben találjuk; meghalt az utóbbi városban 1517 október 2-án. Számos munkája közül legtöbb kiadást értek tankönyvei; vocabulariumát esakhamar idegen nyelvekre is lefordították, latin-német-lengyel kiadása 1528-ban Krakóban jelent meg legelőször.

Ki írta a magyar részt? talán Komjáthy, talán más, azt majd a későbbi kutatások fogják kideríteni. Különösen feltűnő a fordítónak erős magyar érzése, így például a tatárka nevű hitvány gabonafajról azt írja, hogy nincs Magyarországon, a sörnek egy bizonyos neméről pedig ezt mondja: «magyarnak nehéz és szegény itál».

A magyar részben feltűnően sok a helyesírási és sajtóhiba, az egyes latin szók gyakran igen rosszul vannak lefordítva, sőt négy szóhoz a magyar helyett a megfelelő lengyel kifejezés jutott. A mi a helytelen fordításokat illeti, azoknak helyreigazításánál, csak a legszükségesebbekre szoritkoztam. Az olvasó tehát ne ütközzék meg, ha valamely rosszul fordított szónál a magyar kifejezés nem felel meg a latinnak, s ez a jegyzetben nincs fölemlítve. Ugyanis a latin szók közt nagyon kevés van, a melyet bármelyik közkezen forgó szótárban meg ne találhatnánk; a tömérdek helyreigazítás tehát csak szószaporitásként tűnt volna fel.

A kidolgozásban itt is ugyanazon elvekből indultam ki, mint a Schlägli Szójegyzéknél, t. i. legfőbb gondot fordítottam a ruházatra, fegyverzetre, butorokra, ételekre és mesterségekre vonatkozó szók beható magyarázatára, mivel ezeknek nemcsak nyelvészeti, hanem művelődéstörténeti becsök is nagy. Itt is természetesen első sorban a régi okleveleinkben található magyar szók szolgálnak főforrássul.

A jelen kiadás technikai elrendezését illetőleg megjegyzem, hogy a sorok előtti római számok az eredeti kiadás illető lapjának kezdetét jelölik; az arab számok az eredetiben nem fordulnak elő, és itt csakis azon okból alkalmaztuk őket, hogy a lap alján és a Betűrendes Szómutatóban hivatkozhatunk rájuk.

Az eredetinek azon sorait, a melyekben magyar szó nem fordul elő, térkímélés miatt, kihagytam.

A mellékelt fényképet Császár Elemér tanárjelölt úr volt szíves elkészíttetni Innsbruckban, midőn 1894 nyarán, Szily Kálmán akadémiai főtitkár úr megbízásából, a jelen szótárt ellenőrzés végett szintén leírta a helyszínén.

Budapesten, 1895, szeptember 15-én.

SZAMOTA ISTVÁN.

IDÉZETT KÜTFORRÁSOK.

A) Levéltárak.

O. L. = m. kir. Országos Levéltár; az utána következő betűk az egyes osztályokat vagy gyűjteményeket jelentik, úgymint: *D.* = Diplomatikai osztály, azaz 1526 előtti oklevelek; *U. C.* = Urbaria et Conscriptioes; *N.* = Nádasdy-levéltár; *L.* = Limbus.

M. L. = a magyar nemzeti Múzeum Levéltára, és pedig, ha a jelzet után semmi sem következik, a Múzeum saját tulajdonát képező levéltárról van szó; a jelzet után következő családnevek az illető családoknak a Múzeumban letéteményezett levéltárait jelentik.

Ph. = a pannonhalmi szentbenedekrendi főapátság levéltára, a számok a capsákat jelentik.

Lelesz = a leleszi premontrei prépostság levéltára; *Prot.* = az eredeti középkori protocollumok.

B) Szótárak.

Ny. Sz. = Nyelvtörténeti Szótár.

Tsz. = Tájzsótár; a régi tájzsótár külön meg van jelölve.

Lexer = Mittelhochdeutsches, Wörterbuch.

A lengyel, cseh, stb. nyelvekre a közkezen forgó szótárak.

B. Sz. = Besztercezi szójegyzék.

Schl. Sz. = Schlägli szójegyzék.

- I. 1. Variarum rerum dictiones Latine, cum Germanica et Vngarica interpretatione. — *Külemh fele allatoknak nevek: diakol: nemetül es magyarol.*
2. De deo et rebus caelestibus — *Istenről es eghi dolgogrol.*
3. Deus — *Isten.*
4. Deus pater — *Atya isten.*
5. Deus filius — *Fiu isten.*
6. Deus spiritussanctus — *Sent lylek isten.*
7. Dei mater — *Isten anyja.*
8. Deipara uirgo — *Isten süti süs.*
9. Divinitas — *Istensep.*
10. Numen — *Istenakarát.*
11. Sancta trinitas — *Sent harunsag.*
12. Angelus — *Angel.*
13. Archangelus — *Archangel.*
- II. 14. Apostolus — *Apostal.*
15. Euangelista — *Euangelista.*
16. Propheta — *Propheta.*
17. Prophetis — *Jeuendó mondo süs.*
18. Prophetissa — *Jeuendó mondo süs.*
19. Vates — *Jeuendó mondo.*
20. Prophetia — *Istenny iclentyes.*
21. Martyr, latine testis — *Bizonsag.*
22. Confessor — *Vallasteó.*
23. Diva uirgo — *Istenny süs.*
24. Patronus — *Otalmazo.*
25. Patrona — *Otalmazo azzon.*
26. Mundus — *Ez vilag.*
27. Caelum — *Menny orsag.*
- III. 28. Planeta — *Budoso czillag.*
29. Sol — *Nap.*
30. Solarium — *Horanak hele hol laczik az nap.*
31. Solarium — *Ruha sarasto hel.*
32. Solarium — *Feldvama.*
33. Eclipsis Solis — *Naynak meg fogyatkozasa.*
34. Luna — *Hold.*
35. Plenilunium — *Tellies hold.*
36. Interlunium — *Hoköz.*
37. Eclipsis Lunæ — *Holdnak fogyatkozasa.*
- IV. 38. Stella — *Czillag.*
39. Sydas — *Nag czillag.*
40. Duodecim signa zodiaci — *Zodiakusnak Tisenket iege.*
41. Aries — *Kos.*
42. Taurus — *Bika.*
43. Gemini — *Egbeli iegey.*
44. Leo — *Oroslan.*
45. Sagitarius — *Nylas.*
46. Virgo — *Süs.*
47. Cancer — *Rak.*
48. Libra — *Font.*
49. Capricornus — *Egbeli iegey.*
50. Aquarius — *Vifüs.*
51. Scorpio — *Mergus lelküs allat.*
52. Pisces — *Hal.*
53. Canicula — *Melek teó czillag.*
- V. 54. Caniculares dies — *He napok.*

1. Az állat szó itteni értelmére I. Ny. Sz. — 12 és 14. L. Ny. Sz. — 20. 21, 22, 24, 28 és 30. L. Ny. Sz. — 31. Solarium etiam locum significat vbi lintea ad solem candescunt. — 32. Solarium praeterea appellat juris consulti nectigal, quod pro solo penditur. — L. még Schl. Sz. 695. — 36 és 48. L. Ny. Sz. — 54. Ny. Sz.

55. Aretus — *Medue.*
 56. Aretophilax — *örzö.*
 57. Vergiliæ — *Tauaz íclöntő csillagok.*
 58. Lucifer — *Hainal csillag.*
 59. Hesperus — *Estueli csillag.*
60. De temporibus — *Evdőkrök.*
61. Tempus — *Evdő.*
 VI. 62. Eternitas — *örök evdő.*
 63. Sæculum — *Sas extendő.*
 64. Lustrum — *5t extendő.*
 65. Quinquenalis — *5t tezdős.*
 66. Quadriennium — *Neg extendő.*
 67. Quadrimus — *Neg extendos.*
 68. Triennium — *Harum extendő.*
 69. Trimus — *Harum extendos.*
 70. Biennium — *Ket extendo.*
 VII. 71. Bimus — *Ket extendos.*
 72. Annus — *Extend.*
 73. Anniculus puer — *Extendős gyermek.*
 74. Anniculum vinum — *Extendős bor.*
 75. Annus bissextilis — *Nap sókő extendo.*
 76. Annuus — *Extendónkint valo.*
 77. Annuus proventus — *Extendeg valo iudelem.*
 78. Annua pensio — *Extendónkint valo fizetes.*
 79. Annuatim — *Extendónkint.*
 80. Quodannis — *Minden extendőben.*
 81. Sesquiannus — *Musfel extendő.*
 82. Semiannus — *Fel extendő.*
 83. Annosus — *Sog extendős.*
 84. Hornus — *Ez mastan valo extendei.*
 85. Horne fruges — *Vy gabona.*
 86. Hornum vinum — *Vy bor.*
 VIII. 87. Quattuor anni tempora — *Ez tendőnek neg resse.*
 88. Ver — *Tauaz.*
 89. Vernus — *Tauazy.*
 90. Vernare — *Meg tauazolny.*
91. Aestas — *Nyar.*
 92. Aestivus — *Nyary.*
 93. Aestivum tempus — *Nyar evdő.*
 94. Aestus — *Heseg.*
 95. Autumnus — *őz.*
 96. Autumnalis — *őzy.*
 97. Hijems — *Tecl.*
 98. Hyemalis — *Toeli.*
 99. Mensis — *Honap.*
 100. Sesquimensis — *Musfel honap.*
 101. Menstruus — *Minden holnap.*
 102. Menstruum opus — *Eg holnap*
munka.
- IX. 103. Semestris — *Mas allatot nevezőne.* (Sic!)
 104. Semestris — *Hat holnap.*
 105. Quinquemestris — *5t honap.*
 106. Quadrimestris — *Neg honap.*
 107. Trimestris — *Harum honap.*
 108. Bimestris — *Ket honap.*
 109. Nomina duodecim mensium — *Tizenket honapoknak neveik.*
 110. Ianuarius — *Karacson hava.*
 111. Februarius — *Bodogazon hava.*
 112. Martius — *Beit első hava.*
 113. Aprilis — *Beit mas hava.*
 114. Mains — *Sent geörg hava.*
 115. Iunius — *Pinkest hava.*
 116. Iulius — *Sent Iuan hava.*
 117. Augustus — *Sen Jakab hava.*
 118. September — *Kys azon hava.*
 119. October — *Sent Mihál hava.*
- X. 120. Nouember — *Mint sent ha.*
 121. December — *Sent Andras ha.*
 122. Septimana, hebdomas — *Heet.*
 123. Biduum — *Ket nap.*
 124. Biduanus — *Ket nap.*
 125. Biduanum gaudium — *Ket napi vigasag.*
 126. Triduum — *Harum nap.*
 127. Triduanus — *Harmat nap.*
 128. Quadriduum — *Neg nap.*

77. Ny. Sz. — 90. Ny. Sz.-ban nincs. — 110—121. A hónapok nevei így igazítandók ki: januarius = Boldogasszony hava, februarius = böjt első hava, stb.

129. Quadriduanus — *Neget nap.*
 130. Octiduum — *Nyolcz.*
 131. Octiduanus — *Nyolczat nap.*
 132. Dies — *Nap.*
 133. Hemerobius — *Eg napból több állat.*
 134. Sesquidies — *Musfel nap.*
- XI. 135. Dies dominicus — *Vasarnap.*
 136. Dies Lunæ — *Hedfey.*
 137. Dies martis — *Ked.*
 138. Dies mercurij — *Serda.*
 139. Dies ionis — *Czertek.*
 140. Dies veneris — *Pentek.*
 141. Dies sabbati — *Sombbat.*
 142. Dies festus — *Innep nap.*
 143. Feriari — *Kezy dolgozt meg sínni.*
 144. Dies operosus — *Dologteű nap.*
 145. Dies uigiliæ — *Innep esti.*
 146. Natales Christi — *Karacson napia.*
 147. Calendæ Ianuarij — *Karacsonnak első napia.*
 148. Strens — *Sületesnek aiandeka.*
 149. Dies bachanaliorum — *Farsang nap.*
 150. Bachari — *Jo ketuet venni.*
- XII. 151. Carniualia — *Hus hajó.*
 152. Quadragesima — *Böjt.*
 153. Angaria — *Ketelen valo folgalat.*
 154. Pascha — *Honap napia.*
 155. Dies supplicationum — *Kórest iaro.*
 156. Pentecoste — *Pinkest napia.*
 157. Dies consecrationis templi — *Eghaz sensege napia.*
 158. Encœnia — *Eghaz napia.*
 159. Nox — *Iy vagi ei.*
 160. Prima fax — *Első celagkor.*
 161. Concubia nox — *Czindez iykor.*
 162. Nox intempesta — *Keső iy.*
 163. Gallicinium — *Efelhori tiksolas.*
- XIII. 164. Crepuseulum — *Söttet hainal.*
 165. Binoctium — *Keti.*
 166. Trinoctium — *Harum iy.*
 167. Quadri-noctium — *Neg iy.*
 168. Dilueulum, aurora — *Hainal.*
 169. Matutinum tempus — *Regueli evdő.*
170. Meridies — *Deel.*
 171. Vesper — *Estue.*
 172. Luceseit — *Meg velagosol.*
 173. Diescit — *Meg vorad.*
 174. Vesperat — *Estue lezen.*
 175. Vesperaseit — *Be estuelüdicz.*
 176. Noctescit — *Ilyezen.*
 177. Lemures — *Igyeli megrettentő allat.*
- XIV. 178. Hora — *Hora.*
 179. Sesquihora — *Musfel hora.*
 180. Semihora — *Fel hora.*
 181. Horula — *Horacska.*
 182. Horarius — *Horas.*
 183. Horologium — *Kys hora.*
 184. Nictus oculi — *Sen humurgatus.*
 185. Mane — *Reguel.*
 186. Prima luce — *Első nap.*
 187. Meridie — *Delbe.*
 188. Vesperi — *Estue.*
 189. Temporî — *Jo evdőkör.*
 190. Hodie — *Ma.*
 191. Heri — *Teg nap.*
 192. Hodiernus — *May.*
 193. Hesternus — *Teg napy.*
 194. Cras — *Honap.*
 195. Crastinus — *Honapny.*
 196. Nudius tertius — *Harmad nap.*
 197. Nudius quartus — *Neged nap.*
 198. Perendie — *Honap utan.*
 199. Quotidie — *Minden nap.*
 200. Indies — *Naponkint.*
- XV. 201. Propediem — *Hamar valo nap.*
 202. Pridie — *Masod nap elő.*
 203. Postridie — *masod nap utanna.*
 204. Semper — *Mindenkor.*
 205. Aliquando — *Nyha.*
 206. Nunquam — *Soha nem.*
207. De elementis et de eis que in ære generantur — *Egkben termő etető allatokról.*
 208. Elementum — *Eltető allat.*

209. Ignis — *Tűz.*
 210. Aer — *Eg.*
 211. Aqua — *Víz.*
 212. Terra — *Föld.*
 213. Calidus — *Meleg.*
 214. Frigidus — *Hidek.*
 215. Humidus — *Nedves.*
 216. Siccus — *Azzu.*
 217. Granis — *Nehez.*
 XVI. 218. Lewis — *Keny.*
 219. Iris — *Souaruan, isten kezkegy.*
 220. Nubes — *Köd.*
 221. és 222. Nubecula — *Kys köd. Kő-
 duczke.*
 223. Nebulosus — *Ködös.*
 224. Tonitruum — *Mendörgke.*
 225. Tonat — *Mendörök.*
 226. Fulgur — *Feneseg.*
 227. Fulgurat — *Vallamlík.*
 228. Fulmen — *Menny ertő hó.*
 229. Fulminat — *Fenlik.*
 230. Pluvia — *esső.*
 231. Pluit — *esső essik.*
 232. Nimbus — *Sebbesső.*
 XVII. 233. Stilla — *Czeppenis.*
 234. Stillucidium — *Hulladék.*
 235. Grando — *Kő esső.*
 236. Grandinat — *Kő esső es.*
 237. Nix — *Ho.*
 238. Ningit — *Ho es.*
 239. Pruina — *Zuzmaras.*
 240. Ros — *Harmat.*
 241. Roscidus — *Fi harmat.*
 242. Rorat — *Harmatus.*
 243. Glacies — *Jeg.*
 244. Stiria — *Jeg czap.*
 245. Frigor — *Hidek.*
 246. Gelascere — *Meg fadni.*

247. Caligo — *Homal.*
 248. Caligare — *Homallosolni.*
 XVIII. 249. Caliginosus — *Homalus.*
 250. Lumen — *Velagosság.*
 251. Lux — *Velag.*
 252. Tenebre — *Sötet.*
 253. Tenebrosus — *Tellies sötetseguel.*
 254. Tenebricosus — *Söttet.*
 255. Tenebrio — *Czalará.*
 256. Tenebescere — *Söttetélni.*
 257. Terræmotus — *Feld indolat.*
 258. Tempestas — *Ves.*
 259. Procella — *Solnek ercie.*
 260. Ventus — *Sel.*
 261. Ventulus — *Selezke.*
 262. Ventosus — *Seles.*
 263. Subsolanus — *Nap tamadati sel.*
 264. Zephiurus — *Nap nyugati sel.*
 265. Auster — *Delij sel.*
 XIX. 266. Aquilo — *Fel sel.*
 267. Terræ, Aquarum, et locorum noca-
 bula — *Földnek: vizeknek es he-
 lüknek nevek.*
 268. Terra — *Feld.*
 269. Terræ — *Felde.*
 270. Regio — *Tartoman.*
 271. Prövincia — *Feguerrel vet tartoman.*
 272. Insula — *Syghet.*
 273. Insula — *Maganak valo haz.*
 274. Terra continens — *Maganak valo
 feld.*
 XX. 275. Patria — *Embernek hazaja.*
 276. Regnum — *Orsag.*
 277. Eremus — *Puzta hel.*
 278. Eremita — *Kietlembé lakozo.*
 279. Solitarius — *Maganak lakó.*

219. Ny. Sz. — 220. A felhő vagy felleg szó sem itt sem a Sch. Sz.-ben nem fordul elő. — 228, 232—235. Ny. Sz. — 239. Lásd Schl. Sz. 104. — 255, 257, 258, 266. Ny. Sz.; a két utóbbit még a Sch. Sz.-ben is 76 és 102. sz. alatt. — 266. — 1594. Fel szel feleol valo bastian. O. L. U. C. 106/3. — 273. Insule etiam dicuntur domus in urbe ab alijs separate. — 274. Terra continens est illa quæ non est mari circumfusa. — 278. Ny. Sz.

280. Principatus — *Fiejedelemség.*
 281. Comitatus — *Varmega.*
 282. Dominium — *Vrasag.*
 283. Sylva — *Erdő.*
 284. Hercinia sylva — *Hircinia erdő.*
 285. Nemus — *Berk.*
 286. Saltus — *Gyakor erdő.*
 287. Saltuarium — *Erdő őrző.*
 288. Promontorium — *Magas heg.*
 289. Mons — *Heg.*
 290. Menticulus — *Kis heg.*
 291. Cecius, qui et mons caluus dicitur; Kallenberg — *Kopaz heg.*
 XXI. 292. Mons pharetratus; Kochersberg — *Tegzús heg.*
 293. Collis — *Heg.*
 294. Colliculus — *Kys heg.*
 295. Tumulus — *Halum.*
 296. Montosus — *Heges.*
 297. Vallis — *Arok.*
 298. Connallis — *Arolnak igenes fenke.*
 299. Campus — *Selus mező.*
 300. Ager — *Mező.*
 301. Agger — *Túltes.*
 302. Vallum — *Lator kert.*
 303. Aruum — *Santtotmező.*
 304. Rus — *Santo feld.*
 305. Arena — *Feven.*
 306. Arenula — *Fevenke.*
 307. Arenosus — *Fevenís.*
 308. Sabulum — *Temérdek feuen.*
 309. Argilla — *Czinalt sar.*
 310. Creta — *Feyerfeld.*
 311. Calx — *Sark.*
 XXII. 312. Lapis — *Kő.*
 313. Lapillus — *Kys kő.*
 314. Lapidus — *Kónes.*
 315. Saxum — *Kemen kő.*
 316. Cos — *Fenkő.*
 317. Coticula — *Aran próbalo kő.*
 318. Petra — *Repedőző kő.*
 319. Limus — *Nag sar.*
 320. Limosus — *Sarus.*
 321. Lutum — *Sikerto sar.*
 322. Palus — *Sarus to.*
 323. Paludinosus — *Alloto.*
 324. Stagnum — *To.*
 325. Lacus — *Also to.*
 326. Lacus superior — *Felső to.*
 327. Piscina — *Halas to.*
 XXIII. 328. Mare — *Tenger.*
 329. Oceanus — *Allot tenger (állott?).*
 330. Littus — *Part.*
 331. Ripa — *Par nak külső rese.*
 332. Fons — *Kuut.*
 333. Fontana aqua — *Kuut vis.*
 334. Fonticula — *Kuuttacska.*
 335. Fons fistularis, canalis — *Czatar-
 nas kuut.*
 336. Fontinale lanacrum — *Moso kuut.*
 337. Puteus — *Elő kuut.*
 338. Puteana aqua — *Kuut vis.*
 339. Puteolus — *Kys kuttacska.*
 XXIV. 340. Putearius — *Kuut tisteito.*
 341. Aqueductus — *Czatorna.*
 342. Riuis — *Folias.*

282. Ny. Sz. — 284. Harz. — 285. Ny. Sz. — 286. Ny. Sz. — Oklevélteli példák: 1269. Per planiciem venit ad Gokorsum M. N. M. Bethlen es. l. — 1364. Cuinsdam rubeti wigo Gyakar vocati. O. L. D. 281. — 1420. (1438.) Iuxta silvam wigo Lyppogyakra vocatam. O. L. D. 1092/1. — 1453. A quodam nemore Benedekgyakra vocato. O. L. D. 2789/1. — 1506. In siluis Malomgyakra Nagh endew et Galago vocatis. Lelesz Prot. orig. 1/30. — 291. Bécs mellett; a régi magyaroknál Szárhegy. — 292. Alsó-Elsassban Strassburg és Zabern közt. — 302. Ny. Sz.; továbbá: 1543. A primo ponte vie publice Sarampus inter latorkert per repleturam currentis habito. O. L. N. 49. — 308. Temérdek itt — nagyszemű. — 311. Calx — mész és sark; itt az előbbinek kellene állnia. — 316, 321 és 335. Ny. Sz. — 337. Ny. Sz.-ban nincs. — 1547. Attam az kőművesnek az eleuen kut ezualtatasa. O. L. N. 42. — 342. Lásd Ny. Sz.; Beszt. Sz. 322.; továbbá: 1350. Intrat in quendam vallem Wyzfojyas vocatam M. N. M. — 1504. Ad quendam

343. Rinulus — *Kys folias.*
 344. Fluvius — *Folio vis.*
 345. Gurgis — *Óruen.*
 346. Vadum — *Vis feneke.*
 347. Fluviolus — *Kys vis.*
 348. Alueus fluminis — *Vis arok.*
 349. Rhenus — *Ren vise.*
 350. Danubius — *duna.*
 351. Vistula — *Vysla.*
 XXV. 352. Tybiscus — *Tisa.*
 353. Statio — *Allo hel.*
 354. Portus — *Part.*
 355. Emporium — *Valchyaghel.*
 356. Ciuitas — *Varos.*
 357. Vrbs — *Kereültet varos.*
 358. Ciuis — *Folyar.*
 359. Municipium — *Eve túruenenedr varos* (eclr = élő).
 360. Municeps — *feldedi.*
 361. Oppidum — *Mező varos.*
 XXVI. 362. Oppidulum — *Oppidunka.*
 363. Pagus — *Falu.*
 364. Paganus sacerdos — *Ká földi pap.*
 365. Villa — *Varos küvel valo haz.*
 366. Aedes — *Sent eg haz.*
 367. Pretorium — *Draga kezzölet.*
 368. Vicus — *Veza.*
 369. Platea — *Pptacz.*
 370. Angiportus — *Sorus veza.*
 371. Area — *Altal rt.*
 372. Area — *Kies hel. Kies heluczke.*
 XXVII. 373. Areola — *Kis tista hel.*
 374. Campus ecclesiasticus — *Temető hel.*
 375. Suburbi — *Hostat.*
 376. Suburbanus hortus — *Hostat kert.*
 377. Suburbanum predium — *Hostatban valo maior haz.*
 378. Hortus — *Kert.*
 379. Hortulus — *Kerczke.*
 380. Hortensis herba — *Kerti fi.*
 381. Pomarium — *Gyümölcsus kert.*
 382. Vineæ — *sőlő.*
 383. Pratum — *Haznus mező.*
 384. Pascua — *Barum eltető mező.*
 385. Via — *Vt.*
 386. Via regia — *Királi vt.*
 387. Porta — *Kapu.*
 388. Turris — *Toron.*
 XXVIII. 389. Turricula — *kys toronka.*
 390. Pomarium — *ka falközzy.*
 391. Mœnia — *lófal.*
 392. Propugnaculum — *Bastia.*
 393. Fossa — *Arok.*
 394. Pinna — *Magas hel.*
 395. Pinnata mœnia — *Keröngő ingas hel* (ingas = magas).
 396. Pensiles clathri — *Rostelus erkölet.*
 397. Pons — *Hyid.*
 398. Pons publicus — *Temerdok fakból rod hyid.*
 399. Ponticulus — *Visen iaro hyid.*
 400. Pontones — *Hyidaczka.*
 401. Forum — *Morha veü hel.*
 402. Forum piscarium — *Halaz veza.*

lacum Wngbfolyas vocatum. Lelesz Metales, Ung/14. — 1507. Ad locum Chokafolyasa. O. L. D. 32068 — 349. A Rajna régi magyar neve. — 351. A Visztula lengyel és régi magyar neve. — Az eredetiben még hat folyónév van, de mivel ezeknek magyar nevük a latintól nem különböznek, kihagytam. — 355. Ny. Sz. — 360. Lásd a Ny. Sz.-ban: földemi és földünk szokat. — 364, 367 és 371. Ny. Sz. — 375. A hóstát szónak eredetileg ugyanaz volt az értelme a magyarban is, mint a középkori német nyelvben a »hostat«-nak, t. i.: curia, sessio; kitűnik ez a következő példákból: 1262. (1392.) Tria loca curiarum que houstat dicuntur. O. L. D. 532. — 1351. Duas curias hostat nuncupatas. O. L. D. 4194. — 1400. Tribus sessionibus wlgariter hostath vocatis. O. L. D. 8588. — A XVI. sz. közepe felé már a »külváros« jelentését veszi föl: 1545. Az naphaltunk az posoni hos'atba. O. L. N. 40. — 386 és 395. Ny. Sz. — 396. erkölet ismeretlen szó. — 398. Temerdok itt vastagot jelent l. Ny. Sz.; továbbá: 1506. Precia asserum tres fwador wekon et Themerdek. O. L. D. 37005. — 399 és 400. Összeeseröltettek. — 401. Marba — árú.

403. Forum boarium — *Óker veza.*
 XXIX. 404. Forum holitorium — *kertes veza.*
 405. Forum pomarium — *Almaz veza.*
 406. Forum oporinum — *Gyümölcsös veza.*
 407. Forum cupedinis — *Varos konhaia vezaia.*
 408. Macellum — *Minden ededelnek veü hèle.*
 409. Laniena — *Mesar sek.*
 410. Forum uinarium — *Boros veza.*
 411. Forum antiquarium — *Régi veza.*
 412. Speciarium uicus — *kalamar veza.*
 413. Arx — *Var.*
 414. Castellum — *kastel.*
 415. Arcicula — *Varacska.*
 416. Terrarum gentium et ciuitatum nomina — *Földeknek, varosoknak es nepeknek neuh.*
 417. Italia — *Olasorsag.*
 418. Italus — *Olas.*
 419. Itala — *Olas asson.*
 XXX. 420. Latium — *Olas orsagnak eg rese.*
 421. Latinus — *Diak.*
 422. Græcia — *Görög orsag.*
 423. Græcus — *Görög.*
 424. Græca — *Görög azzon.*
 425. Iudea — *Sido orsag.*
 426. Iudeus — *Sido.*
 XXXI. 427. Germania — *Nimet orsag.*
 428. Germanus — *Nimet.*
 XXXIII. 429. Moravia — *Morua.*
 XXXIV. 430. Bohemia — *Cze orsag.*
 431. Bohemus — *Cze orsagbeli.*
 432. Pannonia inferior — *Alsó magyar orsag.*
 433. Hungarus — *Magyar.*
 434. Pannonia superior — *Felső Magyar orsag.*
 435. Polonia — *Lengel orsag.*
 436. Polonus — *Lengel.*
 XXXV. 437. Venetie — *Veneze.*
 438. Ratispona — *Bodogazson haza.*
 XXXVII. 439. Constantinopolis — *Constantinapol.*
 440. De animalium generibus — *Lelkus allatoknak nemekül.*
 441. Animal — *erző lelkus allat.*
 442. Pecus, pecoris — *Sog barum.*
 443. Pecus, pecudis — *Barum.*
 444. Bestia — *Bestye.*
 445. Fera — *Vad.*
 446. Iumentum — *Haznus barum.*
 447. Equus — *Lo.*
 448. Equa — *Cabala.*
 449. Cantherius — *Billepus lo.*
 450. Sternax — *Meg hario lo.*
 451. Gradarius — *Poroska.*
 452. Pavidus equus — *Öt'uerlo.*
 XXXVIII. 453. Equus calcitro — *Rugolo.*
 454. Equus succussarius — *Ighető lo.*
 455. Equus statarius — *Sepen allo lo.*
 456. Equus meritorius — *Torhes lo.*
 457. Veredus — *Gyorsan futo lo.*

402–407. Az utca mindenütt piacot jelent, valamint 410–412. is. — 416. Az eredetiben a 30–36. lapokon levő orszag-, város- és népnevek közül csak a latintól különbözőket vettem föl. — 438. Regensburg neve a régi magyar krónikákban: Rézen, a mi a esoh Rezo-ból van véve; az iteni elnevezés eredetét nem fejthetem meg. — 448. Ny. Sz. — 449. Cantherius — horélt ló; cauterium — bélyeg, bélyegzővas; ezen két rokonhangzású szó összeeserötéséből keletkezett a fentebbi kitétel, a mit még jobban megvilágít a következő példa: 1436. Decem septem equos equaciales ipsius exponentis cum ipsorum cauteris wigo Bylegh consignassent potencia medianto. Lelesz Acta 53/4. — 450. Ny. Sz.-ban csak hányó-ló. — 456. Azaz teherhordó-ló.

458. Verodarius — *Gyorsan leuel viselo.*
 459. Agrarius equus — *Santo lo.*
 460. Antecessorius equus — *Vezetek lo.*
 461. Cespitator — *Hattra lepő lo.*
 462. Cespitare — *Hattra lepni.*
 463. Asinus — *Somar.*
 464. Asina — *Nósten somar.*
 465. Pullus asininus — *Somar fi.*
 466. Equulus — *kys lo.*
 467. Pullus — *Vehőn lofi czetko.*
 468. Equus tracens — *Thraciabeli lo.*
 469. Onager — *Vad somar.*
 XXXIX. 470. Mulus — *Evosuer.*
 471. Mula — *Nósten evsuer.*
 472. Bos — *ókor.*
 473. Vacca — *Ervő.*
 474. Vitulus — *Tulok.*
 475. Taurus — *Bika.*
 476. Onis — *Ju.*
 477. Aries — *Kos.*
 478. Vernex — *Herrelt kos.*
 479. Agnus — *Baran.*
 480. Agnellus — *Kys baran.*
 481. Capra — *Keczke.*
 482. Capella — *Kys keczke.*
 483. Hireus — *Montas keczke.*
 484. Caper — *Herrelt keczke.*
 485. Caprea — *Vad keczke.*
 486. Ruplicapra — *Közsziklan iaro keczke.*
 487. Caper montanus — *Hegőn iaro keczke.*
 488. Capreolus — *Vad keczkeczke.*
 XL. 489. Dama — *őz.*
 490. Sus — *Disno.*
 491. Porcus — *Disno.*
 492. Scrofa — *eme disno.*
 493. Verres — *Kan.*

458. A viselő szóra lásd Ny. Sz. hírviselő. — 460. Ny. Sz.; továbbá: 1552. Adtam chvitar pokrochokoth vezetek loora valoth. O. L. N. 48. — 467 és 492. Ny. Sz. — 495. A régi magyarban a vaddisznót egyszerűen csak erdei-nek is nevezik. — 498. L. Ny. Sz.; továbbá B. Sz. 797 és Schl. Sz. 1465. — 499. A magyar szó az előtte álló vertagus-ra (= agár) vonatkozik, melynél a megfelelő magyar kifejezés kimaradt. — 509. Meles = horz. — 510. L. Ny. Sz. továbbá B. Sz. 1065.; Schl. Sz. 1656. — 519. és 520. Fölcséreltettek.

531. Simius — *Maium.*
 532. Simia — *Nósten maium.*
 533. Ceropitecus — *Nag farko maium.*
 534. Elephas — *elephant.*
 535. Vnicornis — *Vnicornis.*
 536. Gryphus — *Gruff.*
 537. Bubalus — *Biál.*
 538. Pardus — *Tacca sinó vad.*
 539. Leopardus — *Leopard.*
 XLIII. 540. Hystrix — *Sertes disno.*
 541. Glis — *Pöle.*
 542. Ceruus — *Saruas.*
 543. Cerus — *Nósten saruas.*
 544. Hinulus — *Saruacska.*
 545. Chamelus — *Teue.*
 546. Dromedarius — *Gyorsan futó allat.*
 547. Anis — *Madar.*
 548. Anicula — *Madarka.*
 549. Piscis — *Hal.*
 550. Pisciculus — *Halacska.*
 551. Serpens — *Kigio.*
 552. Vermis — *Fereg.*
 553. Vermiculus — *Fergeczke.*
 554. Animal volatile — *Röpöső lakk es allat.*
 555. Volueris — *Sarnias.*
 556. Inuolueris — *Sarniatlan.*
 557. Inuolueris auis — *Sarniatlan madar.*
 XLIV. 558. Animal natatilis — *Vsso erző allat.*
 559. Animal reptile — *Maso.*
 560. Animal terrestre — *Peldi lelkús allat.*
 561. Animal aquatile — *Visy lelkús allat.*
 562. Animal amphibium — *Visben élő allat.*
 563. De etatibus et partibus hominis — *Ludókról es embernek resciról.*
 564. Homo — *ember.*
 565. Humanus — *emberseghes.*
 566. Humuntio — *Kys ember.*
 567. Humanitas — *emberseg.*
 568. Mas — *Ferfy.*
 XLV. 569. Masculus — *Kys ferfy.*
 570. Eunuchus — *Herrelt ember.*
 571. Femina — *Asson.*
 572. Femella — *Kisazzon.*
 573. Feminus — *Assoni dolog.*
 574. Infans — *Nem solható gyermek.*
 575. Infantia — *Germekseg.*
 576. Puer — *Germek.*
 577. Pueritia — *Germek evdő.*
 578. Puella — *Lian.*
 579. Ephebus — *Iffiu.*
 XLVI. 580. Ephebia — *Iffiusagnak első evdei.*
 581. Adolescens — *Neuendő inas.*
 582. Adolescentula — *Neuendő lian.*
 583. Adolescentia — *Iffiusagnak evide.*
 584. Iuuenis — *Iffiu.*
 585. Iuuenis — *menyeczke.*
 586. Iuuenta — *Huz extendő vtan való evdő.*
 587. Iuuentus — *Iffiusag.*
 588. Virgo — *Sús.*
 XLVII. 589. Virgineus — *Súsy golod*
 590. Vir — *Ferfi.* [(dolog).
 591. Viruculus — *Súszeczke.*
 592. Virilis — *Ferfy dolog.*
 593. Mulier — *Asson.*
 594. Muliercula — *Assonka.*
 595. Muliebris — *Assoni dolog.*
 596. Senex — *Ven.*
 597. Anus — *Venasson.*
 598. Decrepitus — *Ighen ven ember.*
 599. Senecta — *Venseg.*
 600. Senectus — *Asson vensege.*
 601. Animus — *eme.*
 602. Mens — *Lábók. — Lélek.*
 603. Intellectus — *ertelom.*
 604. Ratio — *Okkosság.*
 605. Voluntas — *Akarat.*
 XLVIII. 606. Liberum arbitrium. — *Sabat akarat.*

541. L. Ny. Sz. továbbá B. Sz. 1081. és Schl. Sz. 1664 és 1667. 544. E helyett szarvasocska. — 554. L. Ny. Sz. — 581. Az inas szó itteni értelmére I. Ny. Sz.

607. Appetitus — *Kívánság.*
 608. Ingenium — *elme.*
 609. Ingeniosus — *elmees.*
 610. Sensus — *érzékénység — Érzékenység.*
 611. Memoria — *emlékőzlet.*
 612. Conscientia — *Lelki esmeret.*
 613. Synteresis — *oklössag.*
 614. Visus — *Letas.*
 615. Auditus — *Hallas.*
 616. Odoratus — *Illatozas.*
 617. Gustus — *Nyelődokleis.*
 618. Tactus — *Illetos.*
 619. Corpus — *Test.*
 620. Corporeus — *Testős.*
 621. Membrum — *Tag.*
 622. Artus — *Tagocznak kötéli.*
 623. Viscus — *Boel.*
 XLIX. 624. Cutis — *Ber.*
 625. Caput — *Fey.*
 626. Capitulum — *Féjeczke.*
 627. Capito — *Temerőök fey.*
 628. Vertex — *Embernek teteie.*
 629. Occiput — *Feinek utolsó része.*
 630. Sinciput — *Feinek első része.*
 631. Cerebrum — *Agia vélee.*
 632. Cerebellum — *Agia véleczkei.*
 633. Capillus — *Hai.*
 634. Capillatus — *Haias.*
 635. Cani, canorum — *Őz haitak.*
 636. Canus — *Őz ember.*
 637. Canides — *Őzseg.*
 L. 638. Antie — *Embernek homlokán vala haia.*
 639. Cincinnus — *Hozzu hay.*
 640. Cirrus — *Tekert hay.*
 641. Crispus — *Fodor hay.*
 642. Rufus — *Haynal symo.*
 643. Coma — *Asson ember haia.*
 644. Caesaries — *Ember haia.*
 645. Calvaria — *Agia kaponyaja.*
 646. Pilus — *Sőr.*
 647. Frons — *Homlok.*

648. Fronto — *Selés homlok.*
 649. Facies — *Valtosatlan sin.*
 650. Vultus — *Orca.*
 LI. 651. Vultuosus — *Somoro orca.*
 652. Tempora — *Két homlok.*
 653. Oculus — *Sen.*
 654. Ocellus — *Semeczke.*
 655. Pupilla — *Sem fene.*
 656. Album oculi — *Semnek feerzeghe.*
 657. Oculi angulus — *Semnek két veje.*
 658. Strabo — *Sandal.*
 659. Cocles — *Felsemő.*
 660. Petus — *Kinek egyik seme küsseli.*
 661. Lucinus — *Kinek mindket seme küsseli.*
 LII. 662. Gena — *Embernek seme fodéi.*
 663. Cilium — *Semnek veghe.*
 664. Palpebra — *Semnek otalma.*
 665. Supercilium — *Semöldök.*
 666. Auris — *Fyl.*
 667. Auricula — *Fytllezke.*
 668. Flacus — *Fytlts.*
 669. Auritus — *Füles.*
 670. Nasus — *Or.*
 671. Naris — *Or.*
 672. Naso — *Nag orro.*
 673. Nasutus — *Orrauval meg czufolo.*
 674. Simus — *Hargas orro.*
 675. Resimus — *Fel hargat orro.*
 676. Silonis — *Köselő orro.*
 677. Os, oris — *Saia.*
 LIII. 678. Oculum — *Czok.*
 679. Rictus — *Nag saia.*
 680. Dens — *Fog.*
 681. Dentes praecisores — *Draqa fogag.*
 682. Maxillares dentes — *Zap fogag.*
 683. Medij dentes — *Közep fogag.*
 684. Genuini dentes — *Vegső fogag.*
 685. Maxilla — *Fog tarto al.*
 686. Mandibula — *Fog hel.*
 687. Gingiva — *Fognak kelő hele.*
 688. Palatum — *Fognak belső része.*

610, 616–618, 620, 627. Ny. Sz.; 616 és 617. még Schl. Sz. 331 és 332. sz. — 668. Ny. Sz.-ban nincs. — 681. Itt a preciosus vezetetté tővütra.

(324)

689. Bucca — *Sanak belső része.*
 690. Mentum — *Al.*
 691. Mala — *Orczának része.*
 LIV. 692. Labium — *Aiak.*
 693. Labeo — *Aiakas.*
 694. Lingua — *Allatna nyelue.*
 695. Lingula — *Nyelueczke.*
 696. Saliva — *Nyal.*
 697. Spuma — *Taitek.*
 698. Barba — *Sakal.*
 699. Promissa barba — *Hozzu zakal.*
 700. Barbatus — *Sakalás.*
 701. Imberbis — *Sakaltalan.*
 702. Lanugo — *Surnia azaz első sakal.*
 703. Collum — *Nyak.*
 704. Ingulus — *Nyakknak első része.*
 705. Cervix — *Nyakknak utolsó része.*
 706. Guttur — *Torok.*
 707. Gurgulio — *Adam almaia.*
 708. Gula — *Velckas torok.*
 LV. 709. Faux — *Torok.*
 710. Vua — *Saka.*
 711. Epiglossis — *Torok dióia.*
 712. Stomachus — *Has.*
 713. Pulmo — *Tüdő.*
 714. Cor — *Sy.*
 715. Corculum — *Syuecke.*
 716. Pectus — *Melty.*
 717. Pectusculum — *Kys melty.*
 718. Iecur — *Maia.*
 719. Fel — *Epe.*
 720. Splen — *Vesse.*
 721. Ren — *Bel.*
 722. Intestinum — *tag.*
 LVI. 723. Viscus — *Vekonia.*
 724. Iliä — *Embernek syue kórneke.*
 725. Extä — *Hoiag.*
 726. Vesica — *Hoiagy.*
727. Praecordia — *Synek halóia.*
 728. Omentum — *Cheples gaay (háj).*
 729. Lactes — *Etuknek uta.*
 730. Aluus — *Ganay hele.*
 731. Truncus — *Tesnek közzep része.*
 732. Torax — *Tesnek első része.*
 LVII. 733. Mamma — *Czóőcz.*
 734. Mammilla — *Czóőczóczke.*
 735. Huber pcedum — *Barum czóőcz.*
 736. Papilla — *Czóőcz vege.*
 737. Venter — *Has.*
 738. Ventriculus — *Kys has.*
 739. Vmbilicus — *Köldek.*
 740. Dorsum — *Hat.*
 741. Spina dorsä — *Hata orya.*
 742. Scapula — *Valköz lavoczka.*
 743. Interseapilium — *Ket Valközzy.*
 744. Humerus — *Val.*
 745. Axilla — *Holnalia.*
 746. Subalares pili — *Holna allat való sőr.*
 LVIII. 747. Brachium — *Embernek karia.*
 748. Musculus — *Keznek ima.*
 749. Lacertum — *Kar.*
 750. Cubitus — *Kez haylas.*
 751. Manus — *Kez.*
 752. Dextra — *Jog.*
 753. Sinistra — *Balog.*
 754. Ambidexter — *Ki mint két keze tudia.*
 755. Digitus — *Vy.*
 756. Digitulus — *Kys vy.*
 757. Unguis — *Köröm.*
 758. Unguiculus — *Kys köbren.*
 759. Pollex — *Huvelk.*
 LIX. 760. Index — *Mutato vy Nag vy.*
 761. Digitus famosus — *Közep vy.*
 762. Digitus anularis — *Gyrös vy.*

702. Surnia, ismeretlen szó, sem a Ny. Sz.-ban, sem a régi Tsz.-ban nincs. — 707. Ny. Sz. — 708. Megfejtetlen szó. — 710. Szak, lásd Ny. Sz. az itteni alak éppen olyan, mint kúza, vékonya, orja stb. — 720–725. A latin szók nem felelnek meg a magyar kitételeknek. — 728. Mellékalkaja Csepesz-háj. L. Ny. Sz. — 741, 742. Ny. Sz. — 750. Ny. Sz.-ban nincs. — 752 és 753. Ny. Sz.; továbbá: 1395. Monasterii de Zentyog. Lelesz Acta 22/19. — 1449. Jacobo Jog M. N. M. Kállay és. l.

763. Minimus digitus — *Kys vy.*
 764. Palma — *Tener.*
 765. Condylus — *Izketet háilasa.*
 766. Pugnus — *Íkól.*
 767. Pugillus — *Kys íkól.*
 768. Manus auersa, id est retorta — *Hargas kez.*
 769. Talitrum — *Íkóllal való evttes, patok.*
 770. Iunctura — *Iz háilas.*
 771. Os, ossis — *Czoont.*
 772. Osseus — *Czoontus.*
 LX. 773. Neruus — *Iyn.*
 774. Latus — *oldal.*
 775. Costa — *Tetem.*
 776. Medulla — *Velő.*
 777. Cartilago — *Fíylnék líca.*
 778. Aruina — *Hay.*
 779. Abdomen — *Kouerseg.*
 780. Lumbi — *Embernek agióra.*
 781. Clunes — *Faar.*
 782. Culus — *Alfel.*
 783. Merda — *Sar.*
 784. Vrina — *Viselet.*
 785. Pudenda — *Embernek semermus teste.*
 786. Pubes — *Bél fedőzendő test.*
 LXI. 787. Pubetenus succinsus — *Eveik fel tacaródot.*
 788. Pecten — *Semermus testnek síre.*
 789. Priapus — *Ferfíy tag.*
 790. Pro pucium — *Semermus testnek bere.*
 791. Glans — *Mak.*
 792. Cunnus — *Assomembernek semermus teste.*
 793. Testiculi, testes — *Embernek peczy.*
 794. Scrotum — *Sómermus testnek tarto bere.*
 795. Vterus — *Germek fogado helye.*
 LXII. 796. Secundae — *Germek tarto lantorna.*
 797. Coxa — *Forezok.*
 798. Pes — *Lab.*
 799. Femur — *Agioka.*
 800. Genu — *Terd.*
 801. Poples — *Terd háilas.*
 802. Crus — *Sar tetem.*
 803. Tibia — *Sar.*
 804. Sura — *Sar vehonia.*
 805. Varus — *Hargas sar.*
 806. Vacia — *Kúhargadod sar.*
 807. Pansa — *Seltes labo.*
 LXIII. 808. Pedo — *Nag talpas labo.*
 809. Talus — *Embernek bokaia.*
 810. Calx — *Sark.*
 811. Conuexum pedis pars superior — *Valami allatnak laba feje.*
 812. Calcaneum — *Labnak sarka.*
 813. Vola — *embernek talpa háilassa.*
 814. Vola — *Tener.*
 815. Planta — *Embernek talpa.*
 816. Planci — *Kéknek nincsen tenerőli.*
 817. Digitus pedis — *Lab vy.*
 818. Vnguis — *Kőrem.*
 819. Vena — *Er.*
 820. Venula — *Kys er.*
 821. Arteria — *Lálekzet veuó er.*
 822. Pori — *Vereytek iaro lik.*
 LXIV. 823. Ruga — *Meg semerghet orca.*
 824. Sudor — *Vereitek.*
 825. Anhelitus — *Lálekzet.*
 826. Sanguis — *Veer.*
 827. Pituita — *Nata betegsege.*
 828. Mucus — *Takom.*
 829. Sanies — *Vndosag.*
 830. Purulentus — *Vndoksagual tellies.*

769. Patok és 770. Ny. Sz. — 775. A borda mint testrészt még itt sem fordul elő, lásd erről Schl. Sz.-ben az előszót és 410. sz.; a tetem szó tágabb értelmére jelen szójegyzékben a 802. 2488 és 2521. számokat, — 777. Cartilago — porcogó. — 796. A lantorna értelmére l. Ny. Sz.; továbbá: 1588. Ablakhoz való lantorna. O. L. U. C. 76/17. — 797. Ny. Sz. és Tsz. — 802. Ny. Sz. továbbá föntebb 775. sz. és a megfelelő jegyzetet. — 804. Ny. Sz. nines. — 805 és 806. Ny. Sz. — 823. Ny. Sz. somorög ígéből.

831. Tabes — *Törőtt veer.*
 832. Lachryma — *Gónhulatas.*
 833. Lachrymula — *kys gónhulatas.*
 834. Collostrum — *Ydetlen terd.*
 835. Callum — *Tenernek kemenseghe.*
 836. Cicatrix — *Sebbel.*
 837. Neuus — *Munden testón valo tag.*
 838. Neuosus — *Seplős.*
 LXV. 839. Verruca — *Kinzo keueen.*
 840. Verrucula — *Kys keueen.*
 841. Gybbus — *Fris keueen.*
 842. Fibra — *Genge er.*
 843. Tumor, tuber — *Minden keueen.*
 844. De habitudinibus corporum — *Tes-
tunek allapatiarol.*
 845. Nagnus — *Kys ember.*
 846. Procerus homo — *Magas ember.*
 847. Humilis homo — *Ighen kys ember.*
 848. Homo mediocris stature — *Közep
ember.*
 849. Crassus — *Kőuer ember.*
 LXVI. 850. Macer — *Esteuer ember.*
 851. Pulcher — *Sep.*
 852. Turpis — *Rut.*
 853. Surdus — *Siket.*
 854. Surdaster — *Kouese siket.*
 855. Cæcus — *Vak.*
 856. Lippus — *Uzoyas.*
 857. Mancus — *Czonka.*
 858. Gibbosus — *Görbe.*
 859. Claudus — *Santa.*
 860. Rectus — *Igenes.*
 861. Balbus — *Róbbógó.*
 862. Traulus — *Nehezen solo.*
 LXVII. 863. Strumosus — *dagadozot.*
 864. Struma — *daganak.*
 865. Lentiginosus — *Himlős.*
 866. Lentigo — *Himlő.*
 867. Tremulus — *Reskáló.*
 868. Mutus — *Nema.*
 869. Rugosus — *Senergót.*
 870. Blesus — *Pélp.*
 871. De varijs morborum generibus — *Kulén féle betegsegről.*
 872. Dysenteria — *Belfaias.*
 873. Dysentericus — *Belfaio.*
 874. Angina — *Torok gik.*
 875. Hydropsis — *Belső betegseg.*
 876. Hydropicus — *Bélpoklus.*
 LXVIII. 877. Paralysis — *Ereknék megy
sagadasa.*
 878. Hemiplexia — *Tesnek egygy fellul
valo naualaia.*
 879. Apoplexia — *Egez testnek faldalma.*
 880. Apoplecticus — *Minden teste faio.*
 881. Paralyticus — *Testnek el sagazgo-
dasa.*
 882. Arthretica — *Testnek minden rese-
nek faldalma.*
 883. Chiragra — *Kezy faldalum.*
 884. Podagra — *Kezuen.*
 885. Podagricus — *Kezuenus.*
 886. Lepra — *Fokoluar.*
 887. Leprosus — *Poklus.*
 LXIX. 888. Mentagra — *Torok faldalum.*
 889. Epilepsia — *Korsag.*
 890. Epilepticus — *Korsagus.*
 891. Lyenteria — *Testnek elfogiatkozasa.*
 892. Lyentericus — *Elsagazgodo.*
 893. Splenicus — *Lépe faio.*
 LXX. 894. Hepaticus — *Syuefaio.*
 895. Hepatarius — *Joha faio.*

831. Ny. Sz. nines. — 834. E helyett: idétlen tej. — 858. A régi magyar nyelvben a görbe kizárólag csak páposi jelentett. — 861. Azaz ádagó. l. Ny. Sz.; továbbá: 1453. Fabiano Rebugew. Lelesz. Beres. 7/10. — 1524. Thoma Rebugew Lelesz Acta 130/49. — 864, 869 és 870. Ny. Sz.; 870. még régi Tsz. — 893—895. Ny. Sz.; továbbá hasonló alakok: 1482. Laurencio Hayafayos. O. L. D. 31975. — 1498. Stephano Hasafayo. M. N. M. Kállay es. l. — 1499. Nicolao Fanafoyo. O. L. D. 20856.

896. *Hulens inguinarum* — *Semerinus testán valo fekel.*
 897. *Gonorrhœus* — *agiokban valo betekseb.*
 898. *Fulmonarius* — *Gyakran sugo ember.*
 899. *Pneumonia* — *Tüdőnek fel fuvalgodasa.*
 900. *Apostema* — *Eszkedes.* (Eveskedés?)
 901. *Spasmus* — *Görce.*
 902. *Pustula* — *Keleuen.*
 903. *Morbus gallicus* — *Francozu.*
 904. *Icterus* — *Farkas var.*
 905. *Ictericus* — *Farkas varal betegus.*
 LXXI. 906. *Calculus* — *Kő bantas.*
 907. *Calculosus* — *Kit gyakra Kő bant.*
 908. *Lithotomus* — *Kő metelő.*
 909. *Lumbago* — *Embernek agioka fiasa.*
 910. *Destillatio* — *Natha.*
 911. *Nephritis* — *Vessenek faidalma.*
 912. *Nephriticus* — *Vesse faio.*
 913. *Veternus* — *El feleitő betteseg.*
 914. *Veternosus* — *Sedőgő beteteseg.*
 915. *Vertigo* — *Fejnek forgasa.*
 LXXII. 916. *Vertiginor* — *Sedulgeni.*
 917. *Vertiginosus* — *Kinek feie sedőlök.*
 918. *Cordiacus morbus* — *Sy faidalum.*
 919. *Paritis* — *Füyl melllet valo keleuen.*
 920. *Paradonitis* — *Iyn sakadas.*
 921. *Furfures capitis* — *Fey faidalum.*
 922. *Porrigo* — *Teriedő var.*
 923. *Porriginosus* — *Sölüssen varas.*
 924. *Scabies* — *Var.*
 925. *Scabiosus* — *Varas.*
 926. *Pruritus* — *Visketeg.*
 927. *Prurire* — *Visketny.*
 928. *Pruriginosus* — *Visketegus.*
 929. *Phanaticus* — *Sem vestő.*
 LXXIII. 930. *Spaticus* — *Kiben gomoz sellet vagion.*
 931. *Tenasmus* — *Feldre verő betegseg.*
 932. *Terannus* — *Nyak fajas.*
 933. *Tetanus* — *Meg mercuöl nyak.*
 934. *Spasticus* — *Belső sagadas.*
 935. *Eprosthotonus* — *Kinek a mellehez ragudot az ala.*
 936. *Claurus* — *Labi faidalum.*
 LXXIV. 937. *Astma* — *Lehellesnek nehezsege.*
 938. *Astmaticus* — *Herpitesli.*
 939. *Dispnoa* — *Ki nehezen cesen lelközött.*
 940. *Orthopnoctus* — *Ki nehezen le.*
 941. *Suspirium* — *Minden nehez lehes.*
 942. *Pleuritis* — *Nylallas.*
 943. *Verruca* — *Fekel.*
 944. *Verrucosus* — *Fekelus.*
 945. *Tabes* — *Vndosag.*
 946. *Tabidus* — *Vndosag.*
 LXXV. 947. *Fistula* — *Keleuen.*
 948. *Phrenesis* — *Weg bolondseito betekseb.* (Weg = Meg.)
 949. *Delyrium* — *Balgatagsag.*
 950. *Delyrare* — *Bolondoskotni.*
 951. *Phreneticus* — *Ki bolondozik.*
 952. *Extasis* — *Eznek el tauosasa.*
 953. *Extaticus* — *El amelhodo.*
 954. *Straguria* — *Visellesnek nehessege.*
 955. *Phthiriasis* — *Tetues betegsecz.*
 956. *Lunaticus* — *Ki holnaponkint megalondol.*
 LXXVI. 957. *Scrophula* — *Nyluc allat valo naualia.*
 958. *Alsiosus* — *Kit hidek lel.*
 959. *Pituita* — *Nathabol futo rutsag.*
 960. *Pituitosus* — *Nathas.*
 961. *Varioli* — *Germek var.*
 962. *Ophtalmia* — *Haliah.*
 963. *Lippus* — *Czopas.*
 964. *Hemicranes* — *Feindl egy resenek faidalma.* (Feinel = fejnek.)

903. Ny. Sz. és Tuz. — 914, 916, 917, 922, 926, 928, 930. Ny. Sz. — 938. Ny. Sz. mines, hanem csak hőrpítés és hőrpíteshedik, de ezek sem felelnek meg a fentebbi értelemnek. — 940, 941. Léh és léhész lásd Ny. Sz. — 949—951, 953. Ny. Sz.

- 964a. *Cephalea* — *Feinek mindenestül faidalma.*
 LXXVII. 965. *Hydrocephalea* — *Feiy faidalum.* [zassa.
 966. *Synetexis* — *Elmenek fogiatko.*
 967. *Sintectici* — *Kiknek meg dultak A feiuket.* [zassa.
 968. *Lyposyehy* — *Elmenek fogiatko.*
 969. *Grauedo* — *Feinek alom hőzzo kor-saga.*
 970. *Grauedinosus* — *Nehez feio.*
 971. *Sacer Ignis* — *Sent antal táze.*
 972. *Carbunculus* — *Dagadas.*
 LXXVIII. 973. *Carbunculantes* — *Kit carbunculus bant.*
 974. *Fungus* — *Sőr alat valo keleuen.*
 975. *Febris* — *Hidekdeles.*
 976. *Febriacula* — *Kis hidekdeles.*
 977. *Febriticare* — *Hidek letni.*
 978. *Gangrena* — *Vat hus.*
 979. *Carcinoma* — *Nehez faidalum.*
 980. *Vomicæ* — *Visketek.*
 981. *Hernia* — *Testnek el sakazkodasa.*
 982. *Herniosus* — *El sakazkodo.*
 983. *Oscedo* — *Sanak bűdössege.*
 LXXIX. 984. *Oscito* — *Assejtani.*
 985. *Sternutare* — *Pizsenteni.*
 986. *Sternutatio* — *Pizentis.*
 987. *Singultire* — *Czoklani.*
 988. *Singultus* — *Czoklas.*
 989. *Glaucoma* — *Seenek homalussaga.*
 990. *Pestis* — *Dök.*
 991. *Pestilentia* — *Dökhatal.*
 992. *Epidemia* — *Minden dök letetus nyualtassag.*
 993. *Hydrophobia* — *Dühös betegseg.*
 994. *Hydrophobus* — *Adazo.*
 LXXX. 995. *Lagonoponus* — *Hezag faias.*
 996. *Pliosus* — *Hezag faio.*
 997. *Vermina* — *Ghelesta maras.*
 998. *Verminari* — *Mardosi.*
 999. *Hæmoptysis* — *Veer pókes.*
 1000. *Hæmoptysicus* — *Veer pókö.*
 1001. *De anibus* — *Madarakrol.*
 1002. *Auis* — *Madar.*
 1003. *Anicula* — *Madarka.*
 1004. *Aniarius* — *madar tarto.*
 LXXXI. 1005. *Volucris* — *Röpöső lelkus allat.*
 1006. *Ales* — *Sarnias lelkus allat.*
 1007. *Pullus* — *Tik.*
 1008. *Pullus equinus* — *Czetko vehem.*
 1009. *Pullus asininus* — *Somar fy.*
 1010. *Pullini dentes* — *Első fogag.*
 1011. *Anicula uolucris* — *Sarnias madarka.*
 1012. *Anicula inuolucris* — *Sarniatlan madarka.*
 1013. *Humiucolæ aues* — *Földen röpöső madarak.*
 1014. *Pulueratrices aues* — *Porban heuerő madarak.*
 1015. *Volucres aduncæ, carnioræ* — *Hargas orro madarak.*
 1016. *Volucres rectungues* — *Igenős kórni madarak.*
 LXXXII. 1017. *Ala* — *Röpöső allatnak sarnia.*
 1018. *Penna* — *Tol.*
 1019. *Pluma* — *Aprotol.*
 1020. *Pinna* — *Kis tol.*
 1021. *Rostrum* — *Or.*
 1022. *Rostellum* — *Kis or.*
 1023. *Vnguis* — *Köröm.*
 1024. *Crista* — *Cíner.*
 1025. *Cristata auis* — *Cínerős madar.*
 1026. *Palea* — *Kokas sagala.*
 1027. *Ouum* — *Tikmon.*
 1028. *Ouulum* — *Kis tikmon.*
 1029. *Albumen* — *Tikmon fecr.*
 LXXXIII. 1030. *Vitellus* — *Tikmon sek.*

971. Ny. Sz. — 985, 986, 994, 999, 1000. Ny. Sz. — 995, 996. Ny. Sz.-ban mines. — 1005, 1008, 1024, 1025, 1027. Ny. Sz.

1178. Tincha — *Nylus viseneti hala*.
 1179. Rubiculus — *Czompo*.
 1180. Prasmus — *Romf hal*.
 1181. Piscina — *Halas tho*.
 1182. Ichthyotrophion — *Ki hallal eel*.
 1183. Nassa — *Vorsa*.
 1184. Hamus — *Harog*.
 1185. Hamiota — *Ki harogual hallat fog*.
- XCV. 1186. De serpentibus — *Kigiokrol*.
 1187. Serpens — *Kigio*.
 1188. Hydra — *Sog feül kigio*.
 1189. Coluber — *Zomak kigio*.
 1190. Draco — *Sarkan*.
 1191. Draena — *Nósten sarkan*.
 1192. Basiliscus — *Basiliscus ki latas-sal embert meg eel*.
 1193. Vipera — *Süütsbe meghalo kigio*.
 1194. Cerastes — *Saruas kigio*.
 1195. Hemorrhoidis — *Mergús kigio*.
 1196. Prester — *Mergús kigionak neme*.
 1197. Seps — *Kis mergus kigio*.
- XCVI. 1198. Scytale — *Vekon hozzu tarka kigio*.
 1199. Dipsas — *Mindennel vezedelmes kigio*.
 1200. Cenchris — *Ighen tarka kigio*.
 1201. Natrix — *Vso kigio ki avizbenes meg mar*.
 1202. Chersydrus — *Mereg bozato kigio*.
 1203. Aspis — *Kis mergús kigio*.
1204. De uermibus — *Fergekról*.
 1205. Vermis — *Ferük*.
 1206. Vermiculus — *Kis ferük*.
 1207. Apes — *Mez keresó mee*.
- XCVII. 1208. Examen apum — *Mehá-nek ereztese*.
 1209. Aluearium — *Mekas captar*.
 1210. Fucus — *Mechere csak kezettel ray*.
1211. Araneus — *Pók*.
 1212. Bufo — *Aras beka (varas)*.
 1213. Blatta — *Tardo ferük*.
 1214. Bombix — *Vkon fonal bozato ferük (vékony)*.
 1215. Brucus — *Irago ferük*.
 1216. Bruchus — *Cherebn (cserehü)*.
 1217. Locusta — *Sasha*.
 1218. Cimex — *Büdös ferük*.
 1219. Culex — *Sunyog*.
 1220. Bibio — *Borbogar*.
- XCVIII. 1221. Mulio — *Sarmas ferük*.
 1222. Vespa — *estue iaro ferük*.
 1223. Crabro — *Daras*.
 1224. Cantaris — *hernio*.
 1225. Erigulans — *elnek es farkasnak orrara ragado ferük*.
 1226. Cicada — *Prüczök auagy plüczök*.
 1227. Gryllus — *Mező buzteito sasha*.
 1228. Formica — *Hangya*.
 1229. Eruca — *Almaba esut ferak*.
 1230. Lymax — *Sukdeczulo ferak*.
 1231. Conuolulus — *Süü rago ferük*.
- XCIX. 1232. Multipes — *Sok labo ferük*.
 1233. Musca — *Leeg*.
 1233a. Cynomia — *eb leeg*.
 1234. Ricinus — *eb file moro leeg*.
 1235. Tabanus — *Tehen leeg*.
 1236. Papilio — *Movczona ferük*.
 1237. Pulex — *Bolha*.
 1238. Puliculus — *kis bolha*.
 1239. Pediculus — *Tető*.
 1240. Lens — *Serke*.
 1241. Pediculus inguinaris — *Semermus testben valo tetó*.
 1242. Pediculus subalaris — *Holnod alatt valo tetó*.
- C. 1243. Pedicillus — *Vizes tetó*.
 1244. Vsa — *Dyzno ferük*.
 1245. Rana — *Beka*.
 1246. Rubeta — *Zöld beka*.
 1247. Rufo — *Felsualkodo beka (s = f)*.

1189. L. Ny. Sz. — 1208. Ny. Sz.-ban nincs, de a Tsz.-ban megvan. — 1216. Az itteni *ly* nélküli alakra lásd Ny. Sz. — 1226. Ny. Sz. — 1231. rágó. — 1236. Ny. Sz.

1248. Phalangium — *Kis pok*.
 1249. Scorpio — *Scorpio*.
 1250. Stellio — *Menet*.
 1251. Hirudo — *Nadal pioka*.
 Cl. 1252. Tipulla — *Vizben iaro ferük*.
 1253. Acar — *átúiben termó kis ferük*.
 1254. Redinius uermiculus — *Mynuden-hor veer sopo ferük*.
 1255. Lyta — *éngykeben valo ferük*.
 1256. Raucæ — *Gókeer rago ferük*.
 1257. Multipeda — *Földben tako fergeg*.
 CII. 1258. Curelio — *Sabona rago ferük*.
 1259. Scarabeus — *Kis saruas bogar*.
 1260. Scarabeus lueanus — *Nagy saruas*.
 1261. Lacerta — *Gisk (gyík)*. [bogar].
 1262. Lambricus — *Gylista*.
 1263. Tinea — *Mool*. [Valo feruk].
 1264. Tinea rotunda — *emberi testben*.
 1265. Lumbricus — *Föld belü ferük*.
 CIII. 1266. Tarmus — *Nadal pioka*.
 1266a. Tarmus uermis lardi — *Salanna ferük*.
 1267. Termes — *Fa ferük*.
 1268. Emigraneus — *Feibeli ferük*.
1269. De arboribus — *Fakról*.
 1270. Arbor — *Fa*.
 1271. Arbusculus — *Kis fa*.
 1272. Planta — *evltetis*.
 1273. Radix — *Gülker*.
 1274. Radicula — *Kis güker*.
 1275. Caudex — *Kerges fa*.
 CIV. 1276. Truncus — *Töke*.
 1277. Cortex — *Kerék*.
1278. Liber — *Keröknek belső rese*.
 1279. Virgultum — *Gy úkerből nót ag*.
 1280. Ramus — *Töke aga*.
 1281. Ramusculus — *Kis ag*.
 1282. Virga — *Agnak vessó*.
 1283. Virgula — *Kis vessó*.
 1284. Ferula — *Plagalo vessó*.
 1285. Cacumen — *Fa tetec*.
 1286. Folium — *Leuel*.
 1287. Frons, frondis — *Csak fa leuel*.
 1288. Pampinus — *Süü leue (levél)*.
 CV. 1289. Sarculus — *Oltouan*.
 1290. Germen sarculus prægnans — *Nul-faban sok oltouan vagion*.
 1291. Oculus — *Blnbo első fakadas*.
 1292. Flagella — *Fa hó ag*.
 1293. Lignum — *Rakas fa*.
 1294. Ridica — *Süü haro*.
 1295. Pomus — *Alma fa*.
 1296. Malus fem. — *Arboez fa*.
 1297. Malus masc. — *Narancz alma fa*.
 1298. Pyrus — *Körtuefa*.
 1299. Cerasus — *Czereme fa*.
 1300. Prunus — *Séua fa*.
 1301. Prunus — *Mak fa*.
 CVI. 1302. Lentiscus — *Enues fa*.
 1303. Morus — *Sederfa*.
 1304. Ficus — *Fighe fa*.
 1305. Olea — *Olay fa*.
 1306. Vitis — *Süü vessó*.
 1307. Labrusca — *Vad söló*.
 1308. Amygdalus — *Mandola fa*.
 1309. Palma — *Falma fa*.
 1310. Nux — *Dio fa*.
 1311. Corylus — *Moniaro fa*.

1251. Igen érdekes példa arra nézve, hogy a szláv nyelvekből vett kölcsönszók miként szorították ki a megfelelő eredeti magyar szókat. A középkori magyar nyelvben mindég csak a «nadály»-t találjuk, pl.: 1225. Iuxta stagnum quod uulgo dicitur Nadalthov. O. L. D. 119. — 1408. Cuiusdam loci arenosi et viminosis ulgo Nadaalsaar selauonicum autem Pyewyczneblatho dicit. O. L. D. 9416. — A jelen szójegyzékben fordul elő legelőször a «pijavka»-ból lett pióka; (a Ny. Sz.-ban legelőször Calepinusnál); a mai «pióca» alak a Ny. Sz.-ban nincs. — 1266. Az eredetiben itt, nem pedig az 1251. sz. alatti hirudo után áll az utóbbinak megfelelő magyar kifejezés. — 1272. Ny. Sz. — 1291. bimbó. — 1302. Ny. Sz.

1312. Castanea — *Gesztőne*.
 1313. Fagus — *Bük fa*.
 1314. Robur — *Temerőök fa*.
 1315. Quercus — *Cse fa* (cserfa).
 1316. Betula — *Nyrfai*.
 1317. Vlmus — *Szilfa*.
 CVII. 1318. Cornus — *Somfa*.
 1319. Fraxinus — *Gergyan fa*.
 1320. Abies — *Jegőne fa*.
 1321. Populus — *Nyar fa*.
 1322. Cupressus — *Oyressus fa*.
 1323. Buxus — *Puzpan*.
 1324. Juniperus — *Fenőfa*.
 1325. Sambucus — *Bizza fa* (bodza).
 1326. Laurus — *Borostian fa*.
 1327. Hedera — *Fara folo fa*.
 1328. Myrtus — *Myrtus fa*.
 1329. Mespilus — *Naspola fa*.
 1330. Platanus — *Cedrus fa*.
 1331. Cedrus — *Nag levelő fa*.
 1332. Acer — *Maza len fa*.
 1333. Ornus — *Iharfa*.
 1334. Salix — *Fizfa*.
 1335. Pinus — *Lucz fenő fa*.
 1336. Picea — *Cedrus modo fa*.
 1337. Suber — *Makus fa*.
 1338. Vepria — *Tihyssen fa*.
 1339. Persica pomus — *Barack fa*.
 CVIII. 1340. Rubus — *Seder tús*.
 1341. Arbutus — *Vadal ma fa*.
 1342. Alnus — *Egerfa*.
 1343. Tilia — *Haur fa*.
 1344. Spinus — *Selua fa*.
 1345. Taxus — *Kőserő fa*.
 1346. Tremulus — *Retegő fa*.
 1347. De fructibus Arborum — *Falnak Gyümölcszerő*.
 1348. Fructus — *Gyümölcs*.
 1349. Pomum — *Alma*.
 1350. Præcotia poma — *Első erő almák*.
 1351. Oporum — *Evesy gyümölcs*.
 1352. Malum — *Alma*.
 1353. Malum puniceum — *Narancz alma*.
 1354. Cotoneum — *Cyodiabeli alma*.
 1355. Persicum — *Barack*.
 CIX. 1356. Nux — *Kemenheio gyümölcs*.
 1357. Juglans — *Mak*.
 1358. Nucleus — *Diobeli*.
 1359. Putamen — *Dyohy*.
 1360. Pinea — *Kis belő dio*.
 1361. Anellana — *Moniaro*.
 1362. Nux prænestina, nux pontica — *Kedres dio*.
 1363. Amigdala — *Mandola*.
 1364. Nux græca — *Görög dio*.
 1365. Castanea — *Gesztőne*.
 1366. Echinatus calix — *Tüssis gyümölcs*.
 1367. Pirum — *Kortuel*.
 1368. Cerasum — *Czeres, c*.
 1369. Prunum — *Selua*.
 1370. Morum — *Seder*.
 1371. Morum rubi — *Seder bokor*.
 1372. Morum dumi — *Seder tüss*.
 1373. Ficus — *Fighe*.
 CX. 1374. Olina — *Ollay*.
 1375. Vua — *Siló*.
 1376. Botrio, Racemus — *Siló feje*.
 1377. Acinus — *Siló sem*.
 1378. Apianæ uux — *Apiania siló*.
 1379. Bacea — *Borostian gyümölcse*.
 1380. Daetylus — *Palma fa gyümölcse*.
 1381. Glans — *Mak*.
 1382. Cornum — *Som*.
 1383. Granum iuniperi — *Fenő mag*.
 1384. Corymbus — *Vad siló*.
 1385. Mespilum — *Naspola*.
 1386. Arbutum — *Souanio alma*.
 1387. Pomum Persicum — *Sokait allo alma*.

1314. Azaz vastag. — 1332. Magyarizátát lásd Schl. Sz. 1519 és 2219. sz. alatt. — 1361. A középkori magyar nyelvben mindig csak a fentebbi alak fordul elő.

- CXI. 1388. De fructibus — *Gyümölcsök ről*.
 1389. Nardus — *Nardus*.
 1390. Balsamum — *Balsamum*.
 1391. Opobalsamum — *Balsamum vize*.
 1392. Xylobalsamum — *Balsamum faia*.
 1393. Amomum — *Mergus fa*.
 1394. Lybanotis — *Temien illato fű*.
 1395. Thus — *Temien*.
 1396. Myrrha — *Myrra*.
 1397. Casia — *Casia*.
 1398. Genista — *Rekőgye fa*.
 1399. Arundo — *Nad*.
 1400. Papyrus — *Selmeck*.
 CXII. 1401. De herbis — *Fűek ről*.
 1402. Herba — *Fy*.
 1403. Gramen — *Pasid*.
 1404. Fœnum — *Sena*.
 1405. Cordum — *Ewzel kazaltsena*.
 1406. Olus — *Poray*.
 1407. Caudis — *Kapozta*.
 1408. Cauliculus — *Kis kaposta*.
 1409. Iumens — *Sas*.
 1410. Vltua — *Metelő fy*.
 1411. Brassica — *Vad kaposta*.
 1412. Amaraeus — *Maiorana*.
 1413. Lupulus — *Komló*.
 1414. Apium — *Apium*.
 1415. Absinthium — *Ewrem*.
 1416. Abrotanum — *Betegnek haznus fu*.
 CXIII. 1417. Artemisia — *Fekete ewrem*.
 1418. Spinacia — *Spinacz*.
 1419. Mellones — *Dinne*.
 1420. Cucurbita — *Tök*.
 1421. Buglossa — *Ökör nyitue*.
 1422. Borago — *Borag*.
 1423. Beta — *Halladozo fy*.
 1424. Centaurea — *Ver allato fy*.
 1425. Cynoglossa — *Eő nyelue*.
 1426. Ceba — *Hagima*.
 1427. Porrum — *Par hagima*.
 1428. Allium — *Fog hagima*.
 1429. Barba — *Jupiter sakala*.
 1430. Hipposelinum — *Fetresilum*.
 1431. Pastinaca — *Melek term őzeto fy*.
 1432. Siser — *Kedues fy*.
 CXIV. 1433. Atriplex — *Meq heruazto fy*.
 1434. Nastureium — *Torma*.
 1435. Nasturcium aquaticum — *Vyzy torma*.
 1436. Mandragora — *Natragula*.
 1437. Solatrum — *Eb siló*.
 1438. Chelidonia — *Cymedonia*.
 1439. Hysopus — *Ysop*.
 1440. Malua — *Malua*.
 1441. Menta — *Menta*.
 1442. Elleborus — *Hunior*.
 1443. Origanum — *Isophoz hasonlatus fy*.
 1444. Helotropium — *Naprancezo fy*.
 1445. Ligusticum — *Sulak*.
 1446. Glycyrrhica — *Kőserő mago fy*.
 1447. Gentiana — *Goryka*.
 1448. Crocus — *Saffran*.
 1449. Chamamellum — *Stek fy* (Szék).
 1450. Lauendula — *Leuendula*.
 1451. Lactuca — *Salata*.
 1452. Feniculum — *kómen*.
 CXV. 1453. Anisum — *Ol fy ki embernek io sint ad*.
 1454. Melissa — *Melis fy*.
 1455. Pulegium — *Ighen haznus fy*.
 1456. Pentaphylon — *It levelő fy*.
 1457. Satyrion — *Lilium sabaso fy*.
 1458. Rosmarinus — *Rosmarinun*.
 1459. Salsua — *Sallia*.
 1460. Ruta — *Ruta*.
 1461. Sinapis — *Mustar*.
 1462. Tribulus — *Buyturian*.
 1463. Carduus — *Bogaczkoro*.
 1464. Fragaria — *Eperillato fy*.

1400. Vagy semlyék l. Ny. Sz., de egész más értelemben. — 1447. Tévedésből ide került lengyel szó: goryczka.

1465. *Fragum* — *Eper*.
 1466. *Anetum* — *Bodog azon mentaia*.
 1467. *Coriandrum* — *koriander*.
 1468. *Virga pastoris* — *közep leuelő fy.*
 1469. *Vrtica* — *Czalan*.
 1470. *Trifolium* — *Harum leuelő fj.*
 1471. *Lappa* — *Lappo leuel.*
 1472. *Papauer* — *Mak*.
 1473. *Raphanus* — *Relök*.
 1474. *Rapa* — *Repa*.
 CXVI. 1475. *Rapontium* — *Roponez*.
 1476. *Capparis* — *Kappor*.
1477. *De floribus* — *Veraggogrol*.
1478. *Flos* — *Verag*.
 1479. *Flosculus* — *Veraczka*.
 1480. *Serta* — *Kozzoro*.
 1481. *Corollus* — *Kozzoroczka*.
 1482. *Viola* — *Vyola*.
 1483. *Flamea* — *Sarga vyola*.
 1484. *Viola plura sunt genera* — *Sok fele vyolák vadnak*.
 CXVII. 1485. *Charyophilus* — *Sek fy verag*.
 1486. *Rosa* — *Bosa*.
 1487. *Rosula* — *Rossaczka*.
 1488. *Lilium* — *Pilium* (liliom).
 1489. *Narcissus* — *Barson sinő lilium*.
 1490. *Culta* — *Vetemenben termő feer verag*.
1491. *De Aromatibus* — *Jo illato allatokrol*.
1492. *Aroma* — *Draga species*.
 1493. *Saccharum* — *Nadmez*.
 1494. *Cinnamum* — *Cinnamomon*.
 1495. *Mel harundinis* — *Maczka mez*.
1496. *Zinziber* — *Genyber*.
 1497. *Piper* — *Bors*.
 1498. *Cuminum* — *Kömen*.
 1499. *Nux myristica* — *Sereczán dio*.
 CXVIII. 1500. *Flores myristici* — *Myristicus verag*.
 1501. *Chariophilum* — *Sáksfü*.
 1502. *Thymiana* — *Jo illato verag*.
1503. *De frumentis et leguminibus* — *Vetemenükröl es magogrol*.
1504. *Frumentum* — *Buza etemen*.
 1505. *Frumentari* — *Elő etemen*.
 1506. *Legumen* — *Eledelt gyötyeni*.
 1507. *Triticum* — *Bőcző*.
 1508. *Siligo* — *Buza, Rős*.
 1509. *Robus* — *Tengeri buza*.
 CXIX. 1510. *Zea* — *Lennök fele mag*.
 1511. *Similago ex tritico* — *Semlebuza*.
 1512. *Oryza* — *Gezőne list*.
 1513. *Far* — *List*.
 1514. *Auena* — *Zabb*.
 1515. *Panicum fagotriticum* — *költ buza*.
 1516. *Milium* — *köles*.
 1517. *Hordeum* — *Arpa*.
 1518. *Ptisana* — *Arpa vis*.
 1519. *Polenta* — *Arpa list*.
 1520. *Alica* — *Éltető ital*.
 1521. *Alicastrum* — *Vetemen mag*.
 1522. *Lolium* — *Konkol*.
 1523. *Culmus* — *Gabona saar*.
 1524. *Stipula* — *Gabona saar heia*.
 1525. *Stipula* — *konkol, Pozdoria*.
 CXX. 1526. *Spica* — *Kalaz*.
 1527. *Spicula* — *Kis kalaz*.
 1528. *Arista* — *Gabona feü*.
 1529. *Palea* — *Pelua*.

1505 és 1506. A latin szónak megfelelő magyar kitételek összeheseréltettek. — 1507 és 1508. A latin szók nem felelnek meg a magyaroknak. — 1511. A szemlye szó itteni értelmét lásd a Ny. Sz.-ban. — Az eredetiben a magyar kifejezés előtt a következő szótag látható: «Pezo», ez nem egyéb, mint a lengyel «pszenica» — búza, négy első betéje. — 1512. *Oryza* — rizs. — 1515. Ismeretlen szó.

1530. *Gluma* — *Arpa hüvel*.
 1531. *Genicula* — *Gabona merő terde*.
 1532. *Faba* — *Bab*.
 1533. *Hilum* — *Buhmak fekete morczona saga*.
 1534. *Lens* — *Lenze*.
 1535. *Vicia* — *Lennök*.
 1536. *Eruilia* — *Borankistalo mag*.
 1537. *Pisum* — *Borso*.
 1538. *Lupinus* — *Föld serető mag*.
 1539. *Cicer* — *Cicer borso*.
 1540. *Cicercula* — *Tatarika ninczen magyar orszádban*.
 1541. *Folliculus, silique* — *Gabonának egy botsonak heia* (borsó).
 1542. *Scapus* — *Mak feie*.
- CXXI. 1543. *De lapidibus* — *Kőükröl*.
1544. *Lapis* — *Kő*.
 1545. *Lapillus* — *Kis kő*.
 1546. *Lapis preciosus* — *Draga kő*.
 1547. *Gemmula* — *Kis göng*.
 1548. *Margarita* — *Draga kő*.
 1549. *Adamas* — *Adamas*.
 1550. *Crystallus* — *Crystal*.
 1551. *Succinum* — *Gonta* (gyanta).
 1552. *Coralium* — *Koral*.
 1553. *Sacræ coralij* — *Oluaso*.
 1554. *Smarag* — *Smaragd*.
 1555. *Topazius* — *Topas*.
 CXXII. 1556. *Carbunculus* — *Világús kő*.
 1557. *Iaspis* — *Jaspis*.
 1558. *Saphirus* — *Safir*.
 1559. *Beryllus* — *Berylus*.
 1560. *Chalcedonius* — *hacedonia*.
 1561. *Alabastrites* — *Alabastrum*.
1562. *Draconites* — *Sarkan feiben lett göng*.
 1563. *Magnes* — *Maruan kő*.
 1564. *Marmor* — *Maruan kő*.
 1565. *Later* — *Tegla*.
 1566. *Silex* — *Ková*.
 1567. *Pumex* — *Taitek kő*.
 1568. *Tophus* — *kemen kő*.
 1569. *Cos* — *hasa kő*.
 1570. *Cotricula* — *Probalo kő*.
 1571. *Saxum* — *kő*.
 CXXIII. 1572. *Saxeus* — *kő természetű*.
 1573. *Lapideus* — *kamienisty*.
 1574. *Saxatilis* — *kőben lakó*.
 1575. *Scopus* — *kő szkla*.
 1576. *Scrupulus* — *Saruban eső kis kő*.
 1577. *Scrupulosa via* — *kőves út*.
 1578. *De metallis* — *Erezükröl*.
1579. *Metallum* — *Erez*.
 1580. *Anrum* — *Aran*.
 1581. *Argentum* — *Ezüst*.
 1582. *Aes* — *Vörös ercz*.
 CXXIV. 1583. *Cuprum* — *Recz*.
 1584. *Electum* — *ercz kinek ódó rese ezüst*.
 1585. *Orichalcum* — *Aranias ercz*.
 1586. *Stannum* — *Allo on*.
 1587. *Plumbum* — *On*.
 1588. *Ferrum* — *Vas*.
 1589. *Chalybs* — *Aceel*.
 1590. *Argentum uiuum* — *Kenősi*.
 1591. *Alumen* — *Tenso*.
 1592. *Sulphur* — *Kenősi*.
 1593. *Sulphurata* — *Kenősiues*.
 1594. *Vitrum* — *ewek*.
 1595. *Nitrum* — *Saletrum*.

1533. Ny. Sz. — 1510. Arra nézve, hogy a tatárka (más neveken pohánka, hajdina, harieska) 1533 előtt már ismeretes volt hazánkban, lásd a «Természettudományi Közöny» 1894. évf. 437–438. lapokon «Régi magyar megfigyelések» című cikkemben; a «hajdina és pohánka» szokat; továbbá 1495. *De haydyna ebulum medium*. M. — 1551. Ny. Sz. — 1573. Lengyel szó kamienisty — steinicht. — 1586. Talán összefügg a B. Sz.-ben 726. sz. alatti «ala cuprum» szóval.

1596. Nitratus pulvis — *Saletrum por.*
 1597. Rubigo — *Rosda.*
 1598. Aureus — *Aranias.*
 1599. Argenteus — *ezüstös.*
 1600. Deaurare — *Araniazni.*
 1601. Deauratus — *Meg araniaztatot.*
 CXXV. 1602. Deargentare — *Ezüstözni.*
 1603. Deargentatus — *Meg ezüstös tek.*
 1604. Aereus — *Rézes.*
 1605. Oricalceus — *Rószuel elügi aranias.*
 1606. Electricus — *erezős.*
 1607. Stanneus — *Fejér onas.*
 1608. Plumbeus — *Onas.*
 1609. Ferreus — *Vasas.*
 1610. Chalybeus — *Acelus.*
 1611. Vitreus — *Füvek szín.*
 1612. Rubiginosus — *Rosdas.*
1613. De ecclesia et rebus ecclesiasticis — *Eggy hazrol es eggy hazy dolgogrol.*
1614. Ecclesia — *Eggy haz.*
 1615. Aedes, templum — *Sent eggy haz. [polna.]*
- CXXVI. 1616. Aediculum, sacella — *Ca.*
 1617. Adytum templi — *Segöstye.*
 1618. Sacrarium — *Sent hel.*
 1619. Ara, altare — *Oltar.*
 1620. Statua — *Keep.*
 1621. Anulula — *Ampolua (ampolna).*
 1622. Calix — *Kelhu.*
 1623. Patina — *Patena.*
 1624. Hieroteca — *Monstrancia.*
 1625. Ceruus — *Georgia.*
 1626. Cereolus — *Kis geryia.*
 1627. Ceroferarium — *Gergia hordozo.*
 1628. Candelabrum — *Gergia torto.*
1629. Lichnus pensilus — *Lampas.*
 1630. Vexillum christianum — *Lobogo kórózt.*
 1631. Chorus — *evnákloknek egybe gyűlесе.*
- CXXVII. 1632. Subsella ecclesiastica — *Eggy hazban valo sekók.*
 1633. Sedilia clericorum — *Papok seký.*
 1634. Pietura — *Jras.*
 1635. Imago — *Kep.*
 1636. Analogium — *Predicatio sek.*
 1637. Crypta — *Reitek haz.*
 1638. Thus — *Tenten (tömjen).*
 1639. Thuribulum — *Tömienözö.*
 1640. Acerra — *Tenientarto.*
 1641. Hostia — *Offertorium.*
 1642. Sacrae reliquiae — *Zent erilek.*
 1643. Crux — *Krózt.*
 1644. Baptisterium — *Mosdo.*
 1645. Aqua lustralis — *Zentült vis.*
 1646. Aspergillum — *Aspersorium.*
 1647. Horologium — *Horaczká.*
 1648. Campana — *Harang.*
- CXXVIII. 1649. Tintinabulum — *Czíngete.*
 1650. Tinnibulum — *Cimboldim.*
 1651. Rophalum — *Aito veró.*
 1652. Funis — *Kötél.*
 1653. Funiculus — *kis kötel.*
 1654. Ampulla — *Ampolna.*
 1655. Missa — *Mise sido so.*
 1656. Missarius — *Mise mondo.*
 1657. Præces horariae — *Horak.*
 1658. Liber horariae — *Elvaso kónue.*
 1659. Sacerdotalia uestimenta — *Papi eultözö.*
 1660. Humeralis — *Omeral.*
 1661. Alba — *alba.*
 1662. Cingulus — *ew.*

1620, 1621, 1622, 1627. Ny. Sz. — 1630. Ny. Sz.-ban nincs; oklevélbeli példa: 1542. Lobogo kereszt ex turcica fwtha. O. L. N. 40. — 1634 és 1639. Ny. Sz. — 1649. Ny. Sz.; továbbá: 1558. Eg zal wasbol chynalt ember nakara valo chyngethe. O. L. N. 49. — 1650 és 1654. Ny. Sz. — 1659. Ny. Sz. továbbá: 1553. Eggy pap öltözö aranyas mynden zerewel zamaual. O. L. L. III. 16/17.

- CXXIX. 1663. Manipulus — *Kezy eultözö.*
 1664. Stola — *Stola tö.*
 1665. Casula — *Nyakba vetö.*
 1666. Corporale — *Corporal.*
 1667. Palla altaris — *Oltar eultözö.*
 1668. Coemiterium — *Cinteróm.*
 1669. Sepulchrum — *Koporso.*
 1670. Lapis sepulchralis — *Koporso lö.*
 1671. Epitaphium — *Koporsofelet valo iras. Τοπος az az koporso est az az felete.*
1672. Conobium, monasterium — *Kalastrum.*
 1673. Colla — *Kamaraczká.*
 1674. Porticus — *Keröngö.*
 1675. Refectorium — *Baratok palotaia.*
 1676. Libraria — *Köny tartó hel.*
 1677. Schola — *Oschola.*
 1678. Value — *Ket fele nylo aítok.*
 1679. Propileum — *Ternacz.*
- CXXX. 1680. Sacramenta ecclesiae — *Eggy hazy zent segý.*
1681. Sacramentum — *Sent seg.*
 1682. Hæc sunt septem — *Het sent sek.*
 1683. Baptismus — *Krótség.*
 1684. Confirmatio — *Bermalas.*
 1685. Eucharistia — *Oltari sent sek.*
 1686. Pœnitentia — *Penitentia tartas.*
 1687. Ordo — *Serzet.*
 1688. Matrimonium — *Zent hazassag.*
 1688a. Extrema unctio — *Kenetis.*
1689. De domo et eius partibus — *Hazy ez kószól.*
1690. Domus — *Haz.*
1691. Domuncula — *Kis haz.*
 CXXXI. 1692. Domicilium — *Hozzu eudeik valo haz.*
 1693. Palatium — *Palota.*
 1694. Aedes — *Haz.*
 1695. Aedificium — *kezdület.*
 1696. Aula — *Fejedelm hazá.*
 1697. Fundamentum — *Fondamentoma.*
 1698. Vestibulum — *Ternacz.*
 1699. Ianua — *Aito.*
 1700. Posticum — *Aitomegy.*
 1701. Posticium — *his aitomegy.*
- CXXXII. 1702. Postes — *Segész fa.*
 1703. Gardo — *Aito sarhá.*
 1704. Limen — *küzzöb.*
 1705. Sera — *Lakat.*
 1706. Pessuli — *kelecz.*
 1707. Clausis — *kolcz.*
 1708. Clauicula — *his kolcz.*
 1709. Repagulum — *Zavar.*
 1710. Pavimentum — *Pagimontum.*
 1711. Atrium — *Pítuar.*
 1712. Atrium — *kis pítuar.*
 1713. Columna — *Ozlop.*
- CXXXIII. 1714. Culina — *Koniha.*
 1715. Focus — *Tűzhel.*
 1716. Foculus — *Kis tűzhel.*
 1717. Triclinium — *Ebellö hel.*
 1718. Cubiculum — *Agias haz.*
 1719. Conclauis — *Titök haz.*
 1720. Paries — *Fal.*
 1721. Cellarium — *Pincez.*
 1722. Penarium — *Tarhaz.*
 1723. Stabulum — *Stalo.*
 1724. Equile — *Lo stalo.*
 1725. Bouile — *ökör stalo.*
 1726. Ouile — *Ju allas.*
 1727. Hara — *Disno ol.*
 1728. Caprile — *Kezke stalo.*

1663. Ny. Sz.-ban nincs. — 1664. A stola után levö «tö» szótag valami sajtóhiba. — 1665. Ny. Sz. — 1667. Ny. Sz.; továbbá: 1552. Egy oltharöltözöre valo kanafos rwba. O. L. N. 48. — 1570. Olthar eultheozes ex adamisco. O. L. U. C. 77/11. — 1668. 1674. Ny. Sz. — 1695, 1700, 1702, 1709, 1710, 1717—1719. Ny. Sz. — 1723. Ny. Sz.; továbbá: 1352. Ad orientem ad quendam locum Stallou wigariter dictum. O. L. D. 4272.

- CXXXIV. 1729. Chenoboscion — *Lud tarto hel.*
 1730. Nesotrophion — *Recze ol.*
 1731. Gallinarium — *Ketrőcz.*
 1732. Atuarium — *Galanb kosar.*
 1733. Saginare — *Hizlalní.*
 1734. Theritrophion — *Vad kert.*
 1735. Foenile — *Sena tarto hel.*
 1736. Palearium — *Polua tarto hel.*
 1737. Lignile — *Fa tarto hel.*
 1738. Oporotheca — *Őzgy gyumolez tarto hel.*
 1739. Præsepe — *Stalo.*
 1740. Præsepium — *Jasol.*
 1741. Puteus — *Kuut.*
 1742. Hypogeum — *Meel verőm.*
 1743. Caminus — *Kemón.*
 CXXXV. 1744. Fumarium — *Kürtő.*
 1745. Fornax — *Kemőncze.*
 1746. Furnus — *Kener suttó kemőncze.*
 1747. Hypocaustum vaporarium — *Zoba.*
 1748. Fornacula — *Kis kemőncze.*
 1749. Thermæ — *Versitékőző hel.*
 1750. Balneum — *Főrdő.*
 1751. Apoditerium — *Buhanak leuető hele.*
 1752. Scala — *Reitolia.*
 CXXXVI. 1753. Gradus — *Gradicz.*
 1754. Cochlea — *Agas.*
 1755. Lorica — *Kerőngő.*
 1756. Contignatio — *Voczorato hel verőfen hele.*
 1757. Tignus — *Agas fa.*
 1758. Trabs — *Gherenda.*
 1759. Fenestra — *Ablak.*
 1760. Fenestra vitrea — *eweg ablak.*
 1761. Podium — *Tamaz.*
 1762. Podiolum — *Tamazka.*
 1763. Canalis — *Czetorna.*
 1764. Frontispicium — *első rese.*
 1765. Tectum — *Haz heia.*
 1766. Tegula — *Hazfődel.*
 CXXXVII. 1767. Scandula — *Le saka-daz.*
 1768. Culmen — *Ezterha.*
 1769. Tugurium — *Paraszt haz.*
 1770. Casa — *Kugia (kútya).*
 1771. Casale — *Kis kugia.*
 1772. Forica — *Hasnak kőniebeitő hele.*
 1773. Cloaca — *Arnik sek.*
 1774. Valitudinarium — *Bethék haz.*
 1775. Xenodochium — *Ispital.*
 1776. Nosocomium — *Betegőg íspitala.*
 1777. Diuersorium — *Vendék fogado haz.*
 1778. Taberna — *Korezma.*
 CXXXVIII. 1779. Officina — *Mihel.*
 1780. Tonstrina — *Borbel hele.*
 1781. Caupona — *Csaplar.*
 1782. Oenopolium — *Bőr haz.*
 1783. Popina — *Varos konihaija.*
 1784. De uariis suppellectile — *Kőlemb hazy morhak rol.*
 1785. Suppellex — *Hazy eszköz.*
 1786. Lucerna — *Lampas belí relag.*
 1787. Ellichnium — *Olaiban eghő gyir-gia bel.*
 1788. Candela — *Gyirgia.*
 1789. Emunetorium — *Gyirgia hamua-nal tisteito olloia (hamvának).*
 CXXXIX. 1790. Candelabrum — *Gyir-gia tarto.*
 1791. Laterna — *Lamos.*

1749. Ny. Sz.-ban nines. — 1752. Ny. Sz. — 1754. Ny. Sz. és Tsz.; továbbá: 1499. Quendam palmum magnum ulgo Agas dictum. Lelész Acta 107/29. — 1588. Egy eregh agoson harang. O. L. U. C. 76/17. — 1755 és 1756. Ny. Sz. — 1757. Ny. Sz.-ban nines. — 1765. Ny. Sz. — 1767. Scandula — zindely; a leszakadás úgy került ide, hogy a fordító «scindo»-ra gondolt, ugyanis «scandula»-nak mellékalakja «scindula». — 1768. Ny. Sz. — 1770 és 1771. Ny. Sz.; továbbá: 1597. Zalma hazachkaya awagy kwtyachkaya. O. L. U. C. 12/42. — 1772. Hasnak.

(340)

1792. Abacus — *Pohar sey.*
 1793. Maluuium — *Mosdo.*
 1794. Peluuium — *Lab mosdo.*
 1795. Peluis — *Medőncze.*
 1796. Calix — *Ewieg pohar.*
 1797. Vreecolus — *Pohar.*
 1798. Poculum — *Kis kaponia.*
 1799. Vasculum potorium — *Pohar.*
 1800. Mensa — *Astal.*
 1801. Trapezophorum — *Astal hele.*
 1802. Discus — *Talnyr.*
 1803. Tripus — *Harum tabo astal.*
 1804. Sedile — *Ewlő hel.*
 1805. Sella — *Sek nyerőg.*
 1806. Sellula — *Kis sek.*
 CXL. 1807. Scamnum — *Pad.*
 1808. Mappa — *Abros.*
 1809. Mappula — *Kis abros.*
 1810. Mantile, mantelium — *Kezkenő.*
 1811. Salinum — *So tarto.*
 1812. Sallilum — *Kis so tarto.*
 1813. Culter — *Kes.*
 1814. Cultellus — *Kis kes.*
 1815. Quadra — *kerek talnyr.*
 1816. Orbiculus — *Kis kerek talnyr.*
 1817. Incisorium — *Metelő talnyr.*
 1818. Panarium — *Paton.*
 1819. Oenophorum — *Pymce palazk.*
 1820. Linx — *Tista tal.*
 1821. Catinus — *Fők hordo tal.*
 CXXLI. 1822. Gabata — *Meel tal.*
 1823. Scutella — *Tal.*
 1824. Cochlear — *Kalan.*
 1825. Muscarium — *Legező.*
 1826. Canistrum — *Kosar.*
 1827. Canistellum — *Kis kosar.*
 1828. Scopæ — *Sepró.*
 1829. Scobs — *Semet.*
 1830. Follis — *Fuuo.*
 1831. Folliculus — *Kis fuuo.*
 1832. Sulphurata — *Kenőncze.*
 1833. Batillum — *Sen fogo vas.*
 1834. Pala — *Kenyer hano lapat.*
 1835. Alarium — *Louagus serek.*
 1836. Puniceps — *Sutto was.*
 1837. Soliferræ furcilla — *Vas vella.*
 CXLII. 1838. Furca — *Vella.*
 1839. Furcilla — *Kis vella.*
 1840. Furca earnaria — *Hus harog.*
 1841. Cucuma — *Vas fazek.*
 1842. Olla — *Fazek.*
 1843. Cacabus — *Fedő.*
 1844. Tripes — *Vas harog.*
 1845. Ahenum — *Ewst.*
 1846. Ahenulum — *Kis ewst.*
 1847. Lebes — *Vas fazek.*
 1848. Vrnarium — *Vis tarto astal.*
 1849. Vrna — *Vis hordo eden.*
 1850. Vrnula — *Kis eden.*
 1851. Craterra — *Vis merő.*
 CXLIII. 1852. Hydra — *Wédör.*
 1853. Orca — *Eden.*
 1854. Oreula — *Kis.*
 1855. Vreecus — *Vis merő eden.*
 1856. Spongia — *Astal tisteito sersam.*
 1857. Concha — *Kis tekenő.*
 1858. Alueolus — *Dagazo tekenő.*
 1859. Guttus — *Ollai tarto ed.*
 1860. Sartago — *Serpőnő.*
 1861. Patina — *Petzőnes tal.*
 1862. Patella — *Kis patina.*
 1863. Cratis ferrea — *Vas rostel.*
 CXLIV. 1864. Craticula — *Kis rostel.*
 1865. Veru — *Nyas.*
 1866. Verniculum — *Kis nyas.*
 1867. Tudicula — *Főző kalan.*
 1868. Fuscicula — *Kis czakla.*
 1869. Pyxis — *Selőncze.*
 1870. Cos — *Kasa kő.*
 1871. Acuere cultrum — *Kest dősei-teni.*
 1872. Nouacula — *Bredua (borotva).*

1798. Ny. Sz., Sch. Sz. 1516. sz.; továbbá: 1497. In vindemio proximo transacto quondam nunsam mensuram Chygerkapynya wlgariter appellatam. O. L. D. 20625. — 1865, 1866. Ny. Sz.

1873. Cultellus scriptorius — *Penna czináló kes.*
 1874. Tyrocnestis — *Torma czináló vas.*
 1875. Mortarium — *Mosar.*
 1876. Pistillum — *Mosar tűrő.*
 1877. Pila — *Mag tűrő sersam.*
 1878. Mola — *Kőles tűrő ket.*
 CXLV. 1879. Mola manuaris — *Kezuel forgató tűrő.*
 1880. Mola asinaria — *Samar forgató malom.*
 1881. Infurnibulum — *Kenyer hánio lapat.*
 1882. Colum — *Bor zűrő kas.*
 1883. Cribrum — *Rosta.*
 1884. Speculum — *Tükör.*
 1885. Lixinium — *Lug.*
 1886. Colus — *Rokha.*
 1887. Fusus — *Orso.*
 1888. Pensa — *Sős.*
 1889. Filum — *Fonal.*
 1890. Glomus — *Gomboliak.*
 1891. Spondylis — *Bongoleito sek.*
 1892. Rhombus — *neeg segő sersam.*
 1893. Verticum — *Orso forgató sersam.*
 1894. Calathus — *Kosar.*
 CXLVI. 1895. Peniculus — *Saru kenő eden tisteito.*
 1896. Bulga — *Peenz gyűső.*
 1897. Mautica — *Peenz tarto sag malha kópének.*
 1898. Manticula — *Kis kópének.*
 1899. Acus — *Tű.*
 1900. Digitale — *Sabo gyűső.*
 1901. Forfex — *Sabo olto.*
 1902. Forficula — *Kis olto.*
 1903. Forceps — *Fogo.*
 1904. Forpex — *Borbel olto.*
 1905. Forpicula — *Kis olto.*
 1906. Cunabulum — *Bőlező.*
 1907. Lectus — *Agy.*
 1908. Fulera — *Nosola.*

1909. Acerra — *Bureitot seker.*
 1910. Lectica — *Hordozo sek.*
 1911. Scabellum — *Padocska.*
 CXLVII. 1912. Scamnum — *Pad.*
 1913. Culeitra — *Abuwo agy.*
 1914. Matta — *Gyken.*
 1915. Cernical — *Feal.*
 1916. Pulvinus — *Parna.*
 1917. Puluillus — *Kis parna.*
 1918. Stragulum — *Paflan.*
 1919. Linteamen — *Lepődő.*
 1920. Toralia — *Minden agyűdél.*
 1921. Tapes — *Zúniek.*
 1922. Auleum — *Karpit.*
 1923. Corinta — *Draga karpit.*
 1924. Pecten — *Főső.*
 1925. Sudarium — *Keskenő.*
 1926. Sudariolum — *Kis keskenő.*
 CXLVIII. 1927. Ocularia specilla — *Sónnek vilagtól való oltalma.*
 1928. Auriscalpium — *Füül vaio.*
 1929. Dentiscalpium — *Fog tisteito.*
 1930. Cestiallus — *Feibeli ekesség, koon-gia azzonak.*
 1931. Area — *Sekren.*
 1932. Arcula — *kis sekren.*
 1933. Vestiarium — *Ruha tarto hel.*
 1934. Serinium — *Reitek sekren.*
 1935. Aquaticulus — *Gezno valu.*
 1936. Farinarium — *Liszt tarto haz.*
 1937. Interniculum — *Sita.*
 1938. Muscarium — *Levy fogo.*
 1939. Loculi — *Erseen.*
 CXLIX. 1940. Horologium excitatorium — *Felserkentő hora.*
 1941. Muscipula — *eger fogo.*
 1942. Maesa — *Vorsa.*
 1943. Matula — *Viselő eden.*
 1944. Talea — *Darab fa.*
 1945. Ames — *Madarosa fa.*
 1946. Securis — *Feise.*
 1947. Securicula — *kis feise.*

1896. Azaz tűsző, lásd Ny. Sz. — 1915. Ny. Sz. és Schl. Sz. 1114. sz. — 1920. Ny. Sz.; B. Sz. 573.; Sch. Sz. 1131 és 1135. — 1945. Madarászófa.

1948. Vagina — *Húuel.*
 1949. Vaginula — *kis húuel.*
 1950. Plumbata — *Onas.*
 1951. Venabulum — *kóp (kép).*
 1952. Cuneus — *ek.*
 1953. Malleus — *Verő.*
 1954. Malleolus — *kis verő.*
 1955. Gladius — *Fegyver.*
 1956. Pugio — *Dakus.*
 1957. Sicca — *mordal.*
 1958. Ligo — *kapa.*
 CL. 1959. Bidens — *Nyosó kes.*
 1960. Sarcolum — *Borona.*
 1961. Rastrum — *Ghereble.*
 1962. Rastellus — *Kis ghereble.*
 1963. Falx — *Kasa.*
 1964. Falx vineatica — *Sőlő kes.*
 1965. Vannus — *Buza kasa sorlo.*
 1966. Ventilabrum — *Soro lapad.*
 1967. Cribrum — *Rosta.*
 1968. Sextarius — *Hattod rjssy.*
 1969. Modius — *Köböl.*
 1970. Radius — *Mertek czapo.*
 1971. Saccus — *Sak.*
 1972. Vas — *eden.*
 1973. Fidelia, vas fictile — *Föld eden.*
 1974. Cupa — *Kupa.*
 1975. Tina — *Czóbör.*
 1976. Cadus — *Hordo.*
 1977. Dolium — *Nagy hordo.*
 1978. Obba — *Palazk.*
- CLII. 1979. Lagenula — *Kis palazk.*
 1980. Cantharus — *Kanna.*
 1981. Scyphus — *Zuo pohar (Ivó).*
 1982. Patera — *Selus pohar.*
 1983. Torcular — *Saito.*
 1984. Lacus — *Mel hel.*
 1985. Quallus — *Zuró kas.*
 1986. Prelum — *Saito gerrenda.*
 1987. Trulleum — *Kez moso.*
 1988. Gutturium — *Czópógó mosdo.*
 1989. Carpentum — *San.*
 1990. Currus — *Seker.*
 1991. Curruca — *Koczy seker.*
 1992. Benna — *Sóker neme.*
 1993. Aratrum — *eke.*
 1994. Stiuia — *Eke sarua.*
 1995. Vomer uel uomis — *Santo uas.*
 1996. Ehippium — *Lo evltőzet.*
 1997. Helcium — *Ságelő.*
- CLII. 1998. De nestibus — *Ruhakrol.*
1999. Vestis — *Ruha.*
 2000. Vestimentum — *öltöző ruha.*
 2001. Tunica — *Köntös.*
 2002. Tunica talaris — *Bocaig való ruha.*
 2003. Tunica pectoralis — *Korsouagy.*
 2004. Toga — *Be ruha.*
 2005. Pallium — *Palast.*
 2006. Amiculum — *Vallig való palast.*

1951. Ny. Sz.; Schl. Sz. 609.; továbbá: 1424. Vno Cuspide wigo Kep vocato. Lelesz Acta 44/56. — 1490. Gerel, Bard, Keep. O. L. D. 26048. — 1522. Lanceas wigo keep. O. L. D. 32657. — 1953. A «kalapács» szó még itt sem fordul elő, lásd a Schl. Sz.-ben az Előszót és az 1285. sz. — A kalapácsot, mielőtt az a mai alakban meghonosult volna, nyelvünkben «kalapáló verő»-nek hívták: 1561. Egí kalapalo wero. O. L. L. III. 16/17. Itt is áll az az érdekes jelenség, melyet főntebb az 1251. sz. alatti jegyzetben láttunk. — 1956. Lásd Ny. Sz. továbbá: 1448. Vnum daeos in wigo aureatum. O. L. D. 14134. — 1490. Clipei manuales, Dakos, etc. O. L. D. 26048. — 1965. Alkalmasint buza-, kása-szűrő. — 1982. Ny. Sz.-ban nincs; oklevélbeli példa: 1462. Duorum piccariorum argenteorum wigo Chillekpohar et tercio lato Zylewspohar. M. N. M. Kállay. — 1984. Laous esöbrót is jelent, de itt tévedésből a «tó» szó fordítottatott le. — 1986. Ny. Sz. nincs. — 1987, 1988, 1996. Ny. Sz.-ban nincs. — 2003. Ny. Sz.; Schl. Sz. 601, 625.; B. Sz. 145.; továbbá: 1533. Vnum Sargha Thafota Kerzowagh. O. L. N. 49. — 1544. Vöttem eg korzouagot. O. L. N. 40.

2007. Amiculum collare — *Nyagba uettő palast.*
 2008. Penula — *Kópónek.*
 2009. Chlamys — *Hozsu palast.*
 2010. Ephestris — *Feginer földul walo ruha.*
 2011. Vestis serica — *Solem ruha.*
 2012. Vestis lintea — *Len ruha.*
 CLIII. 2013. Vestis acupicta — *Iratus ruha.*
 2014. Quisquiliata uestis — *Scarlat.*
 2015. Purpurea uestis — *Barson ruha.*
 2016. Vestis cymatilis — *Czemélet.*
 2017. Purpura damascena — *Damascus.*
 2018. Sericum uilosum — *Stamet.*
 2019. Charmasinum — *Karmasia.*
 2020. Pileum — *Sűvek.*
 2021. Pileolum — *Kis sűvek.*
 2022. Roticulum — *Hay takaro halo.*
 2023. Capitium — *Czaffrang.*
 2024. Vita — *Feikötű.*
 2025. Orarium — *Halo sűvek.*
 2026. Fimbria — *Perem.*
 2027. Pannus subductitius — *Bellutpozto.*
 2028. Sinden — *Gyolec.*
2029. Rica — *Fedel.*
 2030. Ritella — *Fedelleczke.*
 2031. Calyptra — *Fői fődő ruha.*
 2032. Limbus — *barsom perem.*
 CLIV. 2033. Diplois — *Ket ser palast.*
 2034. Thorax — *Meli vas.*
 2035. Rheno — *Mely suba.*
 2036. Mastruca — *Haczoka.*
 2037. Cucullus — *Hidektől otalmazo kapa.*
 2038. Casula — *Soknya.*
 2039. Indusium, canisia — *Ewneq.*
 2040. Succinotorium — *Borhe.*
 2041. Perizoma — *Leules ag ewneq mas.*
 2042. Cilicium — *Kep ıtalo kin senvedesnek ruhaia.*
 CLV. 2043. Tibialia — *Nadrag.*
 2044. Fascie crurales — *Sarukötő.*
 2045. Chiroteca — *Kestye.*
 2046. Manica — *Köntis wyja.*
 2047. Ocrea — *Sekörnie.*
 2048. Calceus — *Saru.*
 2049. Calceolus — *Kis saru.*
 2050. Calceolus laneus — *Harisnya.*

2013. Az «iratos» szóra I. Ny. Sz.; továbbá: 1553. Egy iratos agy. O. L. U. C. 96/3. — 1581. Egy virginal, keonw modra chinalth szep iratos az feodele. O. L. L. III. 16/17. — 2016. Ny. Sz., Schl. Sz., B. Sz.; továbbá: 1480. Tres Subbas vnam purpuream aliam de pernisió et terciam de Chemeleth. Lelesz. Acta 90/2. — 1509. Tres tunicas vnam de thabyth aliam de chomeleth et terciam de Raach kamoka. O. L. D. 21965. — 2018. Ny. Sz., Schl. Sz., B. Sz.; továbbá: 1520. Pannum Stameth coloris rubei. O. L. D. 26227. — 1550. Fekethe ystamethot auatlan niretlen. O. L. N. 42. — 2019. Ny. Sz.; továbbá: 1476. Vnam subam purpuream de karmasin. O. L. D. 17836. — 1523. Athlacz karmasin rubei coloris. 36999. — 2023. Ny. Sz., B. Sz., Schl. Sz. — 2026. Ny. Sz.; továbbá: 1533. Gemmata segmenta Galloer vel Perem in vna colligatura. O. L. N. 49. — 2027. Ny. Sz. — 2029. Ny. Sz., Schl. Sz.; továbbá: 1513. Peplum vnum wigo Gyapothfewel. O. L. D. 26151. — 1530. Pepla wigo fedel deaurata. O. L. U. C. 98/5. — 2033. Ny. Sz.-ban nines; Schl. Sz. 1155. — 2034, 2035. Ny. Sz.-ban nines. — 2036. Ny. Sz., Tsz.; továbbá: 1499. Duas haczokas de purpure factas. M. N. M. Kisfaludy es. l. — 1509. Vnam paruam hazoka. O. L. D. 21965. — 2037. A kapa szó itteni értelmére I. Ny. Sz. — 2039. 2040. Ny. Sz., Tsz. — 2041. Leveles-ág Ny. Sz.-ban nines; Murbeliusnál a «perizoma» — baderquezd; questo — büschel wedel von einem baume, laubbüschel; questo des baders, badwedel, womit der badende gestrichen, gepeitscht wurde (Lexer). — Az «ing-más»-ra Ny. Sz.; továbbá: 1544. Uőtem két imeg mast wrannak. O. L. N. 40. — 2042. Azaz képmutáló — képmutató Ny. Sz. — 2047. Ny. Sz. Schl. Sz. B. Sz.

2051. Calopodium — *Fa lab.*
 2052. Calceus equi — *Padko.*
 2053. Calceare equum — *Louad palastkolny.*
 2054. Solea — *Solia.*
 2055. Solea lignea — *Fa solia.*
 2056. Pantophila — *Postoual letut solia.*
 2057. Pero — *Boczkor.*
 2058. Corigia — *Beer sy.*
 CLVI. 2059. Ligula — *Heges orro saru.*
 2060. Aerarium — *Varos hencz tartohela.*
 2061. Cingulum — *Ew.*
 2062. Fibula — *Capocz.*
 2063. Balteus — *Parta ew.*
 2064. Cinetus — *Meli ruha.*
 2065. Cingula — *Lo heueder.*
 2066. Strophum — *Mel köttő ew.*
 2067. Castula — *Leanok kis palastia.*
 2068. Sudarium — *Ver eitek törő keskenő.*
 2069. Palla — *Talpiak valo azzon ember palast.*
- CLVII. 2070. De cibi generibus — *Ekek nemerő.*
2071. Cibus — *Draga etők.*
 2072. Vietus — *Segen etők.*
 2073. Alimonia — *Eldele.*
 2074. Pappa — *Kis gyermek etke.*
 2075. Puls — *Krupy.*
 2076. Pulmentum — *Pep.*
 2077. Pulmentum piperatum — *Boraw pep.*
 2078. Obsonium — *Bornal kenernel Kül valo etők.*
2079. Obsonari — *Etkezni.*
 2080. Obsonator — *Etuk ezinalo.*
 2081. Panis — *Kener.*
 2082. Panis triticeus uel siligneus — *Buza kener vagy ros kener.*
 2083. Panis cibaricus — *Köz kener.*
 2084. Panis nauticus — *Hajo kener.*
 2085. Panis hordeaceus — *Arpa kener.*
 2086. Simila — *Semle.*
 CLVIII. 2087. Panis fermentatus — *Kouassus kener.*
 2088. Azimus panis — *Fogacza.*
 2089. Artoptesia — *Kemen kouassus kener.*
 2090. Spira — *He lepen.*
 2091. Stribbita, torta — *Kalacz.*
 2092. Panis subcinericius — *Hanus kener.*
 2093. Panis militaris — *Wytezy kener.*
 2094. Artolagamus — *Ollaius pogacza.*
 2095. Panis sitanius — *Wy kener.*
 2096. Spenticus — *Hamar sűű kener.*
 2097. Pastillus — *Gombota.*
 2098. Panis dulciarius — *edes kener.*
 2099. Placenta — *Bellus (béles).*
 2100. Tentaculum — *Felles tőkóm.*
 CLIX. 2101. Prandium — *ebed.*
 2102. Merenda — *Osona.*
 2103. Coena — *Voczora.*
 2104. Comesatio — *Voczora utan valo lakodalom.*
 2105. Cupedia — *Be etkek.*
 2106. Ius — *Lee.*
 2107. Crusta — *Maruan kének kulsoresy.*

2054. Ny. Sz.; továbbá: 1490. Solya, Cipelli, etc. O. L. D. 26048. — 2060. Aerarium — capitellum ligulae; fordítónk azonban az aerarium-nak kinstár jelentésével tévesztette össze. — 2063. Ny. Sz., Schl. Sz. 1277. sz.; továbbá: 1519. Lego pro sorore mea Dorothea vnum cingulum Parthaeu. Lelesz. Acta. 125/62. — 1530. Baltheum wigo parthaeu. O. L. U. C. 98/5. — 1564. Eg parthaeu O. L. N. 49. — 2064, 2068. Ny. Sz. — 2075. Lengyel szó: krupa, többesszám krupy — Graupen, Grütze. — 2079. Ny. Sz.-ban nines. — 2083. Ny. Sz.; továbbá: 1572. Közseghnek ualo köz kenyeret. — 2084, 2090, 2093. Ny. Sz.-ban nines. — 2097, 2100. Ny. Sz. és Tsz. — 2104. A lakodalom szó föntebbi értelmére lásd Ny. Sz. — 2107. A «crusta» szó általánosabb jelentése folytán jutott ide a magyar kitétel.

2108. Frustum — Minden allatnak resy.
 2109. Bucces — Falad.
 CLX. 2110. Offa — Savidlee.
 2111. Offa iussulenta — Lewis kener.
 2112. Caro — Hus.
 2113. Caro elixa — Föd hus.
 2114. Caro assa — Süld hus.
 2115. Caro friza — Rantot hus.
 2116. Succidia — Ket fele hazzatot hus.
 2117. Laridum — Salanna.
 2118. Sectile — Gyzo odal.
 2119. Petaso — Gyzo forezoka.
 2120. Perna — Solder.
 CLXI. 2121. Farcimen — Kolbaz.
 2122. Botulus — Gyzo hólbas.
 2123. Tomaculum — Töltot matacz.
 2124. Apexabo — Hurka.
 2125. Porens troienus — Harum exten-
 dís gyzo.
 2126. Oleum — Olay.
 2127. Olinum — Olayfa.
 2128. Carynion — Dio ollay.
 2129. Cyneum oleum — Cined ollay.
 2130. Rapacium oleum — Repa leuel
 ollay.
 2131. Gelu — Hidek etuk.
 2132. Pisces conglaceati — Hidek hal.
 2133. Leucoplugum — Tik hus.
 2134. Caro suilla — Gyzo hus.
 2135. Caro aprugna — Pirettot hus.
 2136. Caro ferina — Vad hus.
 2137. Caro bouina — Tchen hus.
 CLXII. 2138. Caro uitulina — Borio
 hus.
 2139. Caro uernecina — Érő hus.
 2140. Caro ouina — Ju hus.
 2141. Caro agnina — Baran hus.
 2142. Intestina — Beel.
2143. Sinapium — Mustarus.
 2144. Intritum — Sos.
 2145. Alliatum — Hagynas.
 2146. Lac — Tey.
 2147. Lacticinia — Teies etük.
 2148. Colostrum — Sos tey.
 2149. Serum — Sauo.
 2150. Caseus — Savid.
 2151. Caseolus — Kis said.
 2152. Butyrum — Vay.
 2153. Coagulum — Allutt tey.
 2154. Mel — Mez.
 2155. Fauns — Lepes mez.
 2156. Bellaria — Fang.
 2157. Panis butyratus — Vayas kener.
- CLXIII. 2158. De potus generibus —
 Itálnak nemeröl.
2159. Potus — Ital.
 2160. Aqua — Vis.
 2161. Vinum — Bor.
 2162. Villum — Borozska.
 2163. Vinum creticum — Malosa.
 2164. Vinum rhenense — Ren bora.
 2165. Mustum — Must.
 2166. Sapa — Forot must.
 2167. Sicera — Minden meg resegeito
 ital.
 2168. Mulsum — Mezes bor.
 2169. Apianum uinum — Apia beli bor.
 2170. Aqua mulsa — Mez sör.
 CLXIV. 2171. Honorarium uinum —
 Juobor.
 2172. Merum — Tista bor.
 2173. Vinum dilutum — Vizzes bor.
 2174. Acetum — Ecet.
 2175. Vinum adustum — Eget bor.

2110. Ny. Sz.-ban nincs. — Oklevélbeli példa: 1524. Dabuntur ferula duo vnum
 videlicet de carnibus boninis vel agnellinis aut Kapoztas hws aliud vero ferulum saytle
 aut arpakaza. O. L. D. 32686. — 2111. Ny. Sz.-ban nincs; B. Sz. 1272.; Schl. Sz. 1863
 és 1876. sz. 2116, 2119. Ny. Sz. — 2120. A fõntebbi alakra lásd Ny. Sz., továbbá: 1432.
 Spatulam vnam wigo soldor dietam. O. L. D. 34780. — 1476. Scapula poreina soldor
 vocata. O. L. D. 36993. — 1523. Eodem tempore dat soldor. O. L. D. 37007. — 2163.
 Ny. Sz.

2176. Cereuisia — Sör.
 2177. Cereuisiola — Söröske.
 2178. Cereuisia secundaria — Trank.
 2179. Cereuisia monasteriensis — Ka-
 lastrum sör.
 2180. Cereuisia saxonica — Saxoniateli
 sör magyarnak nehez es segen ital.
 2181. Deuteria — Lóre.
 CLXV. 2182. Vinacea — Törkök.
 2183. Vinum plenum — Töltes bor.
 2184. Vinum asperum — Erős bor.
 2185. Vinum lené — Lagy bor.
 2186. Vinum auterum — Kemen bor.
2187. Vocabula cognationis — Rokosag-
 nak neuek.
2188. Cognatus — Rokosag.
 2189. Maiores — Eleink.
 2190. Parens — Szüle.
 2191. Pater — Atya.
 2192. Mater — Anya.
 2193. Filius — Fiu.
 CLXVI. 2194. Filiolus — Kis fiu.
 2195. Filia — Lean.
 2196. Filiola — Kis lean.
 2197. Auus — Ős.
 2198. Aua — Baba.
 2199. Nepos — Vnoka.
 2200. Neptis — Fiad ge merke.
 2201. Frater — Atya fiu.
 2202. Fraterculus — Atya fyadka.
 2203. Soror — Hug.
 2204. Sororeula — Kis hug.
 CLXVIII. 2205. Gemini — Eggy hasal
 let atyafiak.
2206. Germani — Atya fiak.
 2207. Germanæ — Eggy ember liani.
 2208. Vterini — Külömb atyától de eggy
 anyától let atya fiak.
 2209. Vitricus — Mostha atya.
 2210. Nouerca — Mostha anya.
 2211. Priuignus — Mostha fiu.
 2212. Priuigna — Mostha lian.
 2213. Naturalis filius — Termeest serint
 valo fiu.
 2214. Filius adoptiuus — Fogadod fiu.
 2215. Pater adoptiuus — Huvós atya.
 2216. Notus, bastardus — Fagyú fiu.
 CLXIX. 2217. Heres — Örökös.
 2218. Maritus — Ferfy.
 2219. Vxor — Felesék.
 2220. Sponsus — Wölegén.
 2221. Sponsa — Míneczke.
 2222. Sponsalia — Hazzassag sarzes.
 2223. Nuptie — Míniüg zök.
 2224. Repotia — Vy lakodalom.
 2225. Procus — Lian kerő.
 2226. Monogamus — Ki lian zász fele-
 segót vet.
 2227. Bigamus — Ki özüegyet felesége vet.
 CLXX. 2228. Trigamus — Ki harmadik
 feleségöt vet.
 2229. Vidua — Özüeg azzon.
 2230. Viduus — Özüeg ferfiu.
 2231. Pupillus — Kinek meg holt atya.
 2232. Orphanus — Arua.
 2233. Affinis — Feleségöd rokona.
 2234. Leuir, fratria — Ferieid rokona.
 2235. Gener — Wöd.
 2236. Socer — Ipad.
 2237. Soerus — Napad.

2178. Az eredetiben a latin után álló német kifejezés: «conuent» — Koyent,
 Kofent (eigentlich Konventbier, Klosterbier) Halb- oder Nachbier, aus der nochmaligen
 Aufkochung der Biertreber gewonnen (Brockhaus Kl. Con. Lex.). A harmadik helyen
 levő «trank» talán sohasem volt magyar szó, van ugyan a Ny. Sz.-ban egy összetétele:
 «kigyótrank», de ez növény lévén, nem vág össze a fõntebbiivel. — 2198. Hogy a régi
 magyar nyelvben csakugyan nagyanyát jelentett, a Ny. Sz.-ból be nem bizonyítható;
 sokkal valószínűbb, hogy ez is épen olyan idetértet longyel szó, mint fõntebb az
 1573. — 2205. Ny. Sz.-ban egyhási gyermek. — 2215. Ny. Sz. nincs.

2238. Nurus — *Mónied.*
 CLXXI. 2239. Sororis vir, sororius — *Syued hugod vra.*
2240. Nomina dignitatum ecclesiasticarum — *Egygyhazi meltosagnak nevek.*
2241. Papa — *Bölcsesequel es igaz isteni tudomanual wen embernek kelene lenny.*
2242. Cardinalis — *Cardinal.*
2243. Patriarcha — *Istemben nagy feiedelem.*
2244. Archiepiscopus — *ersök.*
2245. Episcopus — *Pispek.*
- CLXXII. 2246. Suffraganeus — *Sentölöpispók.*
2247. Abbas — *Apadur.*
2248. Prepositus — *Prepost.*
2249. Decanus — *Decan.*
2250. Archidiaconus — *Feie spöröst.*
2251. Scholasticus — *Diak.*
2252. Thesaurarius — *Kencz tarto.*
2253. Cantor — *Kantor.*
2254. Canonicus — *Leczke oluaso.*
2255. Canonicatus — *Jambornak valo isteni gheeben solgalad.*
2256. Sacerdotium — *Papsag.*
2257. Sacerdos — *Isten mondassanak tistan predicalloia.*
2258. Suppastor — *Vice plebanus.*
2259. Vicarius — *Masnak Tyytyben valo ha gio ember (tisztiben).*
2260. Sacerdos mercenarius — *Fogadod pap.*
- CLXXIII. 2261. Leuita — *Valasztot.*
2262. Deaconus — *Ispitalnak es betegögnak zolghalo papja.*
2263. Subdiaconus — *Kis pilisö diac.*
2264. Acolythus — *Vis haborgato acolit.*
2265. Exorcista — *Baculista esclue.*
2266. Lector — *Leczke oluaso.*
2267. Ostiarius — *Aito tarto.*
2268. Edituus — *Harangozo egyghaz örsö.*
2269. Hierodulus — *Oltar mester.*
2270. Monachus — *Barat.*
2271. Monasterium — *Kalastorum.*
2272. Praefectus monachorum — *Prior barat.*
2273. Monacha — *Apacza.*
2274. Maxima sacerdos — *Feiedelem azzon.*
2275. Cucullatus rogator — *Kodolo es pusteito barat.*
- CLXXIV. 2276. Scholasticus — *Tanolo diak.*
2277. Dignitatum secularium uocabula — *Sent iambor es tizta hazas feiedelmeknek mint sentpal mondia nevekröl.*
2278. Rex — *Kiral.*
2279. Regina — *Kiralne azzon.*
2280. Imperator — *Czasar.*
2281. Imperatrix — *Czasarne azzon.*
2282. Princeps — *Feiedelem.*
2283. Dux — *Herczek.*
2284. Archidux — *Nah herczek.*
2285. Comes palatinus — *Nandor espan.*
2286. Comes prouincialis — *Vayda.*
- CLXXV. 2287. Comes — *Var möge espania.*
2288. Regulus — *Kis kiral.*
2289. Subregulus — *Gubernator.*
2290. Baro, dynasta — *Meltosag nagsag.*
2291. Satrapa — *Katona.*
2292. Praefectus — *Feiedelem.*

2239. Sív Ny. Sz. és Schl. Sz. 227. — 2246, 2247, 2250. Ny. Sz. — 2259. A ha gio szó ismeretlen. — 2263. Pilis — tonsura l. Ny. Sz. — 2267. Ny. Sz.; továbbá: 1346. (1411.) Blazio Aytotarto dicto. O. L. D. 9121. — 2269. Ny. Sz. — 2285. A föntebbi alak nincs meg a Ny. Sz.-ban.

2293. Eques auratus — *Aran lanczo louagus rites.*
2294. Eques — *Louagus rites.*
2295. Miles — *Vites.*
2296. Magister equitum — *Louaz mestör.*
2297. Dux militum — *Had nag.*
2298. Satelles — *Drabont.*
2299. Signifer — *Zazlo tarto.*
2300. Questor — *Kencz tarto.*
2301. Seriba — *Notarius iro diak.*
2302. Praetor — *Ielüs feiedelem.*
2303. Praetura — *Feiedelemseg.*
2304. Aedilis — *Varas kongia viselő tist tarto (gondja).*
2305. Aedilitas — *Varas tist.*
- CLXXVI. 2306. Tribunus plebis — *Kösseg elät iaro feiedelem.*
2307. Tribunitia potestas — *Kösseg feiedelem sege.*
2308. Consul — *Dus.*
2309. Consulatus — *Stanacz (tanács).*
2310. Consularis vir — *Meltosag.*
2311. Proconsul — *Jdeghen tartomanba valasztot consul.*
2312. Senator — *Tanacz tarto.*
2313. Senatus — *Tanacz.*
2314. Index — *Biro.*
2315. Praetorium — *Tanacz haz.*
2316. Latrunculator — *Gonozteuönök biroia.*
2317. A secretis — *Secretarius.*
2318. Ab epistolis — *Leuel szerö.*
2319. Archimagyrus — *Sakacz mestör.*
2320. Cubicularius — *Agy vettö.*
2321. Structor — *Aztalak (asztalnok).*
2322. Praegustator — *Eleul kostolo.*
2323. Dapifer — *Ebük hordo.*
2324. A calculis — *Samtarto.*
- CLXXVII. 2325. A pedibus — *Labmoso.*
2326. Tabellarius — *Leuel viselő.*
2327. Apparitor — *Approd.*
2328. Lictor — *Varas solgata.*
2329. Carnifex — *Hoher.*
2330. Praeco — *Kösseg sauad hirdetö.*
2331. De bonarum artium professoribus — *Zo tudomanioknak oluasoirol (Jö).*
2332. Poëta — *Vers szerö iu az görög ighebel poiszo ezeleködöm.*
2333. Poësis — *Vers szerö tudoman.*
2334. Vates — *Vers szerö mestör.*
2335. Theologus — *Zsten igheenek tudomestörre (Isten).*
2336. Orator — *Köaut.*
2337. Iuriconsultus — *Törüen tudomestör.*
2338. Philosophus — *Bölczesegnek se-rete.*
- CLXXVIII. 2339. Phisicus — *Termesed tudomestör.*
2340. Medicus — *Oruos.*
2341. Astrologus — *Egibe néző.*
2342. Geometra — *Meresöl valo tudoman.*
2343. Musicus — *Discantor.*
2344. Arithmeticus — *Sam vettö.*
2345. Rhetor — *Ekessen solo.*
2346. Dialecticus — *Zgazan votolgödö.*
2347. Grammaticus — *Magiaraso.*
2348. Grammatistes — *Grammatica tudom, ill ez görög ighebel yögape az az eruk.*
2349. Ludimagister — *Oschola mestör.*

2293 és 2294. Louagos lásd Ny. Sz.; továbbá: 1406. Michaelis Louagus O. L. D. 9201. — 2297. A hadnagy itteni értelmére l. Ny. Sz. — 2308. Megvan a Ny. Sz.-ban, de nem az itteni jelentéssel. — 2312. Ny. Sz. — 2318 és 2322. Ny. Sz.-ban nincs. — 2326. Ny. Sz.-ban nincs. — 2341, 2344, 2345, 2352. Ny. Sz. — 2343. Ny. Sz.-ban nincs; oklevélbeli példa: 1550. Attam az hegedösöknek huszon öt penzt. Az siposoknak huszon öt penzt. Az diskantoroknak husz penzt. O. L. N. 41.

2350. Hypodidascalus — *Resumptor úi es görög buttó túl sódáazo az az tanítottok.*
 2351. Didascalus, doctor — *Taneito mestőr.*
 2352. Pietor — *Kep ivo.*
 2353. Bibliopola — *Kónus arus.*
 CLXXIX. 2354. Librarius — *Libra....*
 2355. Scriptor — *ro (Író).*
 2356. Impressor — *Nyomtato.*
2357. Artificium et mechanicorum nomina — *Mestőr segőknek es neuk.*
2358. Agricola — *Santo.*
 2359. Rusticus — *Paraszt.*
 2360. Rustica — *Paraszt azzon.*
 2361. Pastor — *örző pastor.*
 2362. Opilio — *Zu pastor (Juh).*
 2363. Babuleus — *Iskár pastor.*
 2364. Subuleus — *Gyzno pastor.*
 2365. Caprarius — *Keczka pastor.*
 2366. Agazo — *Louaz.*
 2367. Mulio — *Eszuer viselő.*
 CLXXX. 2368. Mango — *Germek aroló.*
 2369. Fossor — *Arok aso.*
 2370. Vinitor — *Széló celtető.*
 2371. Auriga — *Seker vezető.*

2372. Olitor — *Kertez.*
 2373. Pomarius — *Almas kert.*
 2374. Pomaria — *Alma kert.*
 2375. Foenifex — *Sena kasalo.*
 2376. Foeniferium — *Sena gyáltó.*
 2377. Messor — *Arato.*
 2378. Mesis — *Aratas.*
 2379. Merges — *El fődözött halaz.*
 2380. Villicus — *Fo nad maer.*
 2381. Villica — *Maer felesége.*
 2382. Partiarus — *Reses tars.*
 2383. Artifex — *Mestőr.*
 2384. Opifex — *Mukas mestőr.*
 2385. Faber materarius — *Seker gyarto.*
 2386. Faber carpentarius — *San vagy hindo zekero czinal.*
 CLXXXI. 2387. Architector — *Azölnak fejedelme.*
 2388. Faber ferarius — *Kouacz mestő.*
 2389. Faber cultrarius — *Kes gyart.*
 2390. Claustrarius — *Klastrum rak.*
 2391. Aurifex — *Eutues.*
 2392. Faber bractearius — *Leuego gyarto.*
 2393. Faber laminarius — *Lanna gyarto.*
 2394. Faber arcuarus — *Jy gyarto.*
 2395. Vitrearius — *eweg gyarto.*
 2396. Faber fenestrarius — *Ablak gyarto.*
 2397. Pello — *Reuid palast.*

2354. A pontok molyrágást jelentenek. — 2267. Ny. Sz. nines; hasonló példa Schl. Sz. 231. sz. gyermekviselő. — 2371. Ny. Sz.; továbbá: 1435. Gregorio Zekerwezethe. M. N. M. Forgách es. 1. — 1518. Johannes Zekerwezethe. Lelesz Acta 124/12. — 2380. Ny. Sz.; továbbá: 1420. In prato Palfolnaghzygethe. O. L. D. 10959. — 1459. Mathem Fohnagh. O. L. D. 15353. — 2384. A «munka» szónak a nélküli alakját l. Ny. Sz. és régi Tsz. — 2385. Ny. Sz.; továbbá: 1389. Briccius Zekergiarthou. O. L. D. 7469. — 1470. Johanne Zekergartho. O. L. D. 16985. — 1505. Vrbano Zekergyartho. M. N. M., Forgách l. — 2389. Ny. Sz.-ban nines. — 2390. Claustrarius — lakatos, de fordítónk itt a claustrum — klastrom-ra gondolt. — 2392 és 2393. Hogy mi volt a «levegő» és «lanna», lásd Ny. Sz.; továbbá: 1458. Vnum Lewegew wgo Chap quod solet mulieribus appendi ad crines deauratum. M. N. M. Kállay es. 1. — 1532. Purpura casula diuersi coloris cruceum habens de rubeo atlaez ornatam per totum globulis ac leweghe argenteis. O. L. D. Acta Paulin. Sz. Lör. 10/11. — 1539. Sator leugó due deaurate. O. L. N. 48. — 1545. Uöttem nölez hat ezyst leuegöt. O. L. N. 42. — 2394. Ny. Sz.; továbbá: 1446. Johannes Igyartho. O. L. D. 13934. — 1482. Petrus Igyartho. O. L. D. 18658. — 2395. Ny. Sz.; továbbá: 1485. Sebastianus Eweggyarto. O. L. D. 19069. — 2397. Pello = szücs; fordítónkat a pellicium és pallium szók vezették tővütra.

2398. Faber monetarius — *Penz verő.*
 2399. Faber ahenarius — *east gyarto.*
 2400. Vasularis — *eden czinalo.*
 2401. Politor armorum — *Feguer tis-
teito.*
 CLXXXII. 2402. Faber murarius — *Kő-
fal rako.*
 2403. Faber plaustrarius — *Seker gyarto.*
 2404. Vespillo — *Syr aso.*
 2405. Orgarius — *Orgona gyarto.*
 2406. Scaiptor — *Kő farago.*
 2407. Statuarius — *Kő oslob czinalo.*
 2408. Doliarius — *Hordo gyarto.*
 2409. Figulus — *fazyk gyarto (ágyú).*
 2410. Fusor aramentarius — *Audec evttő.*
 2411. Fusor tormentarius — *Pattantőe
evttő.*
 2412. Fusor pocularius — *Pohar evttő.*
 2413. Fusor ollarius — *Fazek evttő.*
 2414. Tector — *Födél czinalo.*
 2415. Carbonarius — *Sen ighettő.*
 2416. Calcarius — *Fauagato vagy moy
ighettetto.*
 CLXXXIII. 2417. Calcariarius — *Sar-
hante gyarto.*
 2418. Laterarius — *Tegla vettő.*
 2419. Lapidia — *Kőmies.*
 2420. Tornarius — *estergarus.*
 2421. Stratarius — *Soldonar.*
 2422. Ehippium — *Pokroc.*
 2423. Sulphurarius — *Kenő czinalo.*
 2424. Funarius — *Gus tekerő.*
 2425. Phrigio — *Aranias ruha sőű.*
2426. Barbaricaria — *Aranias kep varro.*
 2427. Fullo — *Ruha fenesteito czapo.*
 2428. Lanarius — *Gyapru czinalo.*
 2429. Propola — *Kufar.*
 2430. Linteo — *Kerkenő zeű.*
 CLXXXIV. 2431. Calceolarius — *Saru
varro.*
 2432. Subula — *Aar.*
 2433. Solearius — *Solia czinalo.*
 2434. Sartor, sarcinator — *Sabo.*
 2435. Sarcinatrix — *Sabo felesége.*
 2436. Sonarius — *Ew gyarto.*
 2437. Textor — *Takacz.*
 2438. Tatrix — *Sőű azzon.*
 2439. Arcularius — *Sekren uagy sölőncez
gyarto.*
 2440. Reti ularius — *Halo czinalo.*
 2441. Veteramentarius — *Saru foltozo.*
 2442. Interpollator — *Ruha foltozo.*
 2443. Corarius — *Timar.*
 2444. Alutarius — *Vekom ber czinalo.*
 2445. Aluta — *Vekom ber.*
 2446. Ocrearius — *Schőrnőe czinalo.*
 2447. Pannicularius — *Posto czinalo.*
 2448. Marsupiarus — *Tassol gyarto.*
 CLXXXV. 2449. Infector, tinctor —
Főstő.
 2450. Sellarius — *Nyerug gyarto.*
 2451. Vietor — *Pinter.*
 2452. Chartarius — *Papirus czinalo.*
 2453. Membranarius — *Hargia czinalo.*
 2454. Lintearius — *Kerkenő aroló.*
 2455. Vestiarius — *Ruha aroló.*

2399, 2400, 2402, 2408. Ny. Sz. — 2405, 2407. Ny. Sz.-ban nines. — 2409. Ny. Sz., továbbá: 1438. Michael Fazekyartho. Pannonh. 50/Cec. — 1509. Dionisio Fazekyartho. Lelesz Acta 117/26. — 2410–2413. Ny. Sz.; hasonló a nélküli példák: 1524. Gregorio Harangewthow. Lelesz Pro. V/212. — 1566. Egy golyobys ewthow was kalan. O. L. N. 49. — 2417. Ny. Sz.-ban nines. — 2420. Ny. Sz., továbbá: 1504. Egidio Ezthergaros. O. L. D. 21629. — 1518. Paulo Ezthergaros. M. N. M. Forgách es. 1. — 2421. Stratarius — nemezgyártó; az itteni hibás értelmezőre a «stratiotes» szó vitte fordítónkat. A Ny. Sz.-ban csak egy példa van: «soddonar — stipendiarius, söldner»; októvélbeli példák: 1476. Gregorius Soldonar. Lelesz Prot. parv. 86. — 1517. Petro Soldonar. C. L. D. 26748. — 2423, 2424, 2426. Ny. Sz.-ban nines. — 2427. Ruhafényesítő Ny. Sz.-ban nines. — Csapó l. Ny. Sz. és Tsz. — 2428–2430, 2433, 2436. Ny. Sz. — 2439, 2444, 2445. Ny. Sz.-ban nines. — 2446–2448. Ny. Sz. — 2453–2455. Ny. Sz.-ban nines.

2456. Mercator — *Veet morhauul keres-ködd.*
 2457. Institor — *Kalamar.*
 2458. Pharmacopola — *Paticarus.*
 2459. Aromacopola — *Oruossag aroló.*
 2460. Tonsor — *Borbél.*
 2461. Tonstrina — *Borbél ucza.*
 2462. Chirurgus — *Oruos.*
 2463. Lanius, lanio — *Mesarus.*
 2464. Laniena — *Mesarus felesége.*
 2465. Piscator — *Halaz.*
 CLXXXVI. 2466. Piscarius — *Hal arus.*
 2467. Venator — *Vadazo.*
 2468. Auiceps — *Madaraz.*
 2469. Vinarius, caupo — *Czaplar.*
 2470. Cereuisiarius — *Sör arus.*
 2471. Coetor cereuisis — *Sör főző.*
 2472. Pistor — *Sütő.*
 2473. Pistor dulciarius — *Mezes pogacza sütő.*
 2474. Olearius — *Ollay arus.*
 2475. Acetarium — *Salata arus.*
 2476. Molitor — *Törő.*
 2477. Compaginator — *Kőuen köttő.*
 2478. Auctionarius — *Meg nagyobb beito arus.*
 CLXXXVII. 2479. Mantissa — *Veset marhanak szerző (Vett).*
 2480. Nauta — *Haios mestér.*
 2481. Proxenetia — *Közbe iara.*
 2482. Cupediarius — *Varus konhaia saklaca.*
 2483. Mensarius — *Pez valto.*
 2484. Trapezita — *Nag pénz valto.*
 2485. Tympanista — *Dobos.*
 2486. Tympanum — *Dob.*
 2487. Tybicen — *Szypus.*
 2488. Tibia — *Tetem szyp.*
 2489. Ascaules, vtricularius — *Tomlo szyp.*
 2490. Ascaula — *Taragato szyp.*
 2491. Cytharedus — *Heghedes.*
 2492. Chelius — *Lautus.*
 2493. Chelis — *laud.*
 2494. Tubicen — *Trombitas.*
 2495. Tuba — *Trombita.*
 2496. Lyricen — *Heghedes.*
 2497. Lyra — *Heghele.*
 2498. Fistalicen — *Szypus.*
 2499. Fistula — *Szyp.*
 CLXXXVIII. 2500. De libris — *Könyvegről.*
 2501. Codex — *Sog Könyveg neve.*
 2502. Liber — *Könyv.*
 2503. Codicillus — *Kis könyv.*
 2504. Collectaneorum libellus — *Irt könyveczke.*
 2505. Enchiridion — *Kezben viselő könyveczke.*
 2506. Tabella cerata — *Viosus tabla.*
 2507. Pugillaris — *Iro tabla.*
 2508. Cerae — *Ceras tabla.*
 2509. Stylus — *Reez penna.*
 2510. Muero — *Lancza heges feguer.*

2457. A fentebbi alakra nézve l. Ny. Sz.; továbbá: 1354. Nicolai dicti Kalamar. O. L. D. 4407. — 1407. Paulus Kalamar. O. L. D. 9351. — 2458. Ny. Sz., továbbá: 1465. Johannem Pathiearos. O. L. D. 28527. — 1481. Georgio Pathykaros. O. L. D. 29851. — 2467. Ny. Sz. — 2488. Ny. Sz.-ban nincs; a tetem szó itteni értelmére l. Ny. Sz., továbbá a 775, 802 és 2521. számokat. — 2489 és 2490. Ny. Sz.; továbbá: 1528. Vnum tmemlew szyp florenum medium valentem. O. L. L. III. 16/17. — 1572. Szegien Horwath Marko tarogato sypona vala, ha uram megh fogagia, hath mindiarast venne neki tarogato syboth, az tömle syphoz is tud, de az vagon. O. L. N. 37. — 2491 és 2496. Ny. Sz., továbbá: 1396. Stephano dicto Hegedews. O. L. D. 37287. — 1418. Bartholomeo Hege-des O. L. D. 10710. — 1546. Ebedkor attam az hegedősöknek es az zatekosoknak. O. L. N. 48. — 2492 és 2493. A fentebbi alak nincs a Ny. Sz.-ban; oklevélbeli példák: 1478. Emericus Lawthus. O. L. D. 18145. — 1510. Johannes Lawtus. O. L. D. 26082.

- CLXXXIX. 2511. Omilia, sermo — *Pre-dicallas.*
 2512. Historia — *Leed olog.*
 2513. Poema — *Versuel irt könyv.*
 2514. Carmen — *Vers.*
 2515. Fabula — *Bessed.*
 2516. Soluta oratio — *Prosa.*
 2517. Commentarius — *Magyarazzad.*
 2518. Expositio — *Megielöntis.*
 2519. Charta — *Papyrus.*
 CXC. 2520. Chartula lusoriae — *Jacso charta.*
 2521. Tessera — *Verfőle tetem.*
 2522. Orbiculus aleatorius — *Kerek iacso tabla.*
 2523. Alueus seu alueolus — *Oecz tabla.*
 2524. Aleo — *Sperk.*
 2525. Latrones seu latroneuli — *Alak.*
 2526. Ludus latruncularis — *Alak iaczas.*
 2527. Charta bibula — *Nadues papirus.*
 2528. Charta emporetica — *Morha földő papirus.*
 2529. Cucullus — *egygybe haittot papyrus.*
 CXCI. 2530. Membrana — *Pergamenon.*
 2531. Membranaceum — *Könyv bureilo hargia.*
 2532. Scheda — *Leuel.*
 2533. Schedula — *Kis leuel.*
 2534. Recisamentum chartulae — *Leuel meteles.*
 2535. Pagina — *Könyv leuel.*
 2536. Pagella — *Kis leuel.*
 2537. Semipagina — *Fel leuel.*
 2538. Versus — *Egygy vers.*
 2539. Litera — *Jegy litera.*
 2540. Litera — *Leuel.*
 2541. Literula — *Kis leuel.*
 2542. Brevis — *Reuid.*
 CXCII. 2543. Diploma — *Oldozo leuel io kőrosztiennek nenkel uel elni.*
 2544. Litera publicae fidei — *Menetek leuel.*
 2545. Syllaba — *Syllaba.*
 2546. Dictio — *Ighe.*
 2547. Dietiuncula — *Kis ighe.*
 2548. Oratio — *Ket ighe.*
 2549. Oratiuncula — *Kis oratio.*
 2550. Calamus — *Penna.*
 2551. Calanarium — *Kalamaris.*
 2552. Penna — *Iro tol.*
 2553. Pennarium — *Penna tarto.*
 2554. Cutellus scriptorius — *Cesuralis.*
 2555. Atramentum — *Tenta.*
 CXCIII. 2556. Atramentum sutiorum — *Felkeitő.*
 2557. Minium — *Verős festek.*
 2558. Miniare — *Verősseiteni.*
 2559. Cera miniata — *Vero rios (vörös).*
 2560. Signum — *Pőczet (pecsét).*
 2561. Signatorium — *Pőczetelő gyvero.*
 2562. Complicare literas — *Leuellet be-kőltni.*
 2563. Signare literas — *Bekőltni leuellet.*
 2564. Resignare literas — *Leuellet el-zakasztani.*
 2565. Cancellare literas — *Leuellet el-zagatni.*

2521. Ny. Sz.; továbbá: 1545. Eg öreg verfele cinalastol. O. L. N. 42. A tetem szó a régi magyarban «csont»-ot jelentett, l. Ny. Sz., továbbá: 1556. Eg thetemből rakot sahos lada. O. L. N. 48. 1577. Kys tetemes puska. O. L. L. III. 16/17. — A ma egyedül használatos «koczka» alapszava «kost» szintén csontot jelent, a koczka szó a Ny. Sz.-ban Calepinusnál fordul elő legelőször, ennél régebbi adat a következő: 1572. Ostablaba nalo kockat. O. L. N. 40. — 2523. Ny. Sz., Schl. Sz.; továbbá 1545. Harom och tabla. O. L. N. 48. — 1597. Oxs tablaczka karikariual. O. L. U. C. 101/3. — 2524. Az eredetiben a megfelelő német kifejezés: «eyn spiler» egészen összevág a latinnal, de az utána következő «sperk» szó valóságos talány, ugyanis sem a németben, sem pedig a lengyelben és csehben nincs olyan értelme, mely legtávolabbról is megközelítené. — 2525. Ny. Sz., Schl. Sz. — 2543 és 2544. Ny. Sz.

2566. Chyrogaphum — *Valakinek keze irasa.*
 2567. Syngraphum — *Bizzon sag leuel.*
 CXCIV. 2568. Chartophyiatium — *Leuel tarto sekren.*
 2569. De ponderibus et mensuris — *Merő allattokrol.*
 2570. Pondus — *Merő tere (teher).*
 2571. Pondo — *Mertek.*
 2572. Libra — *Font.*
 2573. Semilibra — *Fel font.*
 2574. Sesquilibra — *Masfel font.*
 2575. Talentum — *Hetuen ket font.*
 2576. Mensura — *Mertek.*
 2577. Modius — *Kőből.*
 2578. Cithus — *Hattod res.*
 2579. Amphora — *Korso.*
 CXC. 2580. Vrna — *eden.*
 2581. Metreta — *mertek.*
 2582. Cotyla — *Neged res.*
 2583. Vncia — *Tisenket res.*
 CXCVI. 2584. Auctarium — *őrekeites.*
 2585. Vehis — *Seker.*
 2586. Vehis feni — *Sema seker.*
 2587. Vehis stercoris — *Ganai seker.*
 2588. Vehis ligni — *Fa seker.*
 2589. Vehis uini — *Bor seker.*
 2590. De pecunijs — *Penyőrl (Pénzről).*
 2591. Pecunia — *Penz.*
 2592. Moneta — *Meg ieszót penz.*
 2593. Nummus — *Aran penznek tised rese.*
 2594. Aureus — *Aranias penz.*
 CXCVII. 2595. Aureolus — *Kis aran penz.*
 2596. Philippus aureus — *Bee aran penz.*
 2597. Aureus cornutus — *Nehez aran penz.*
 2598. Marca — *egsz marca.*
 2599. Semis marcæ — *Fel marca.*
 2600. Quadrans marcæ — *eggy markanak negyed.*
 2601. Triens marcæ — *eggy markanak haruat resy.*
 2602. Dodrans marcæ — *eggy markanak kilencet rise.*
 2603. Dextrans marcæ — *Markanak tized risy.*
 2604. Deunx marcæ — *eggy markanak tizenegedik risy.*
 2605. Solidus — *Ket magyar penz.*
 2606. Semis solidi — *Fel solidus.*
 2607. Dodrans solidi — *Soldusnak kilencz risy.*
 2608. Vncia solidi — *Solidusnak vncia.*
 2609. Semuncia solidi — *Solidusnak fel vncia.*
 CXCVIII. 2610. Stips — *Filler.*
 2611. Quadrans solidi — *Solidusnak harmad risy.*
 2612. Triens solidi — *Solidusnak masfel risy.*
 2613. Sesquiuntia solidi — *Nemet garas.*
 2614. Stater — *Stater.*
 2615. Grossus — *Garas.*
 2616. Grossus solidi — *Solidus garas.*
 2617. Grossus bohemicus — *Tis peczus garas.*
 2618. Grossus novus saxonicus — *Saxoniabeli rőzes garas.*
 2619. Grossus nummus — *Neg penzias garas.*
 2620. Nummus crucifer — *Uraycar.*
 2621. Philippus — *Philapp csasar penze.*
 2622. Nomina numeralia cardinalia — *Sam neuek.*
 2623. Numerus — *Sam.*
 CXCIX. 2624. Numerale — *Sam ieszőne*
 2625. Vnus — *eggy.* [(jegyzőnév).

2567, 2570. Ny. Sz. — 2584. Ny. Sz.

(354)

2626. Duo — *Kettő.*
 2627. Tres — *Harum.*
 2628. Quatuor — *Neg.*
 2629. Quinque — *ött.*
 2630. Sex — *Hat.*
 2631. Septem — *Het.*
 2632. Octo — *Nyolcz.*
 2633. Nouem — *Kilencz.*
 2634. Decem — *Dis.*
 2635. Vndecim — *Tizeneggy.*
 2636. Duodecim — *Tizen kettő.*
 2637. Tredecim — *Tizen harum.*
 2638. Quatuordecim — *Tizen neeg.*
 2639. Quindecim — *Tizen ött.*
 2640. Sedecim — *Tizen hat.*
 2641. Septemdecim — *Tizen heet.*
 2642. Octodecim — *Tizen nyolcz.*
 2643. Nonemdecim — *isen kilencz.*
 2644. Viginti — *Tizen hus.*
 CC. 2645. Viginti vnus — *Huson eggy.*
 2646. Viginti duo — *Huson kettő.*
 2647. Triginta — *Harmiez.*
 2648. Quadraginta — *Negeuen.*
 2649. Quinquaginta — *ötueuen.*
 2650. Sexaginta — *Hattueuen.*
 2651. Septuaginta — *Hetteuen.*
 2652. Octuaginta — *Nyolczuan.*
 2653. Nonaginta — *Kilenczuen.*
 2654. Centum — *Sas.*
 2655. Ducenti — *Ket sas.*
 2656. Trecenti — *Harum sa.*
 2657. Quadringenti — *Neg sas.*
 2658. Quingenti — *öt sas.*
 2659. Sexcenti — *Hat sas.*
 2660. Septingenti — *Heet sas.*
 2661. Octingenti — *Nyolcz sas.*
 2662. Noningenti — *Kilencz sas.*
 2663. Mille — *ezer.*
 2664. Ut mille uiri — *Vgy mint ezer embőrt.*
 2665. Vt mille hominum occisum est — *ezer embőrt ölték meg.*
 CCII. 2666. Primus — *Első.*
 2667. Secundus — *Masod.*
 2668. Tertius — *Harum.*
 2669. Quartus — *Neged.*
 2670. Quintus — *öttöd.*
 2671. Sextus — *Hatod.*
 2672. Septimus — *Hette.*
 2673. Octauus — *Nyolczod.*
 2674. Nonus — *Kilenczod.*
 2675. Decimus — *Tized.*
 2676. Vndecimus — *Tizeneged.*
 2677. Duodecimus — *Tizenkettod.*
 2678. Millesimus — *Tysygeny.*
 CCIV. 2679. Simplus — *Egeanny.*
 2680. Duplus — *Ketanny.*
 2681. Simplex — *Harumanny.*
 2682. Duplex — *Ketanny.*
 2683. Triplex — *Harumanny.*
 2684. Quadruplex — *Neganny.*
 2685. Quintuplex — *ötanny.*
 2686. Sextuplex — *Hattanny.*
 2687. Septuplex — *Hetanny.*
 2688. Octuplex — *Miloczanny.*
 2689. Noncuplex — *Kilenczanny.*
 2690. Decuplex — *Tizanny.*
 2691. Centuplex — *Sasanny.*
 2692. Millecuplex — *Ezeranny.*
 2693. Multiplex — *Sokas.*
 CCV. 2694. Semel — *Etser.*
 2695. Bis — *Ketser.*
 2696. Ter — *Harumser.*
 CCVI. 2697. Tres uirtutes Theologie — *Sent irasnak harum iosaga.*
 2698. Fides — *Hid.*
 2699. Spes — *Remenseg.*
 2700. Charitas — *Seretet.*

2647. A harmincz szó a középkori magyarban mindig a nélkül fordul elő, l. Ny. Sz., továbbá: 1453. Valentinus Harmiczados. O. L. D. 14696. — 1498. Blasio Harmiczados. O. L. D. 20696. — 2667—2677. Annyi, mint második, ötödik, tizedik, stb. l. Ny. Sz. — 2678. Lengyel szó: tysionieczny — ezredik.

(355)

2701. Quatuor nirtutes cardinales — <i>Nego ielős iosagog.</i>	2709. Luxuria — <i>Buiassag.</i>
2702. Prudentia — <i>Bölczeseg.</i>	2710. Ira — <i>Haragosag.</i>
2703. Iusticia — <i>Igassag.</i>	2711. Gulositas — <i>Torkossag.</i>
2704. Fortitudo — <i>Erőseg.</i>	2712. Inuidia — <i>Jrecek.</i>
2705. Temperantia — <i>Mertekletőség.</i>	2713. Accidia — <i>Joraualo rőstseg.</i>
CCVII. 2706. Septem uitia capitalia — <i>Het hatalmas bün.</i>	2714. Quatuor nouissima — <i>Neg utolsag.</i>
2707. Superbia — <i>Keuelseg.</i>	2715. Mors — <i>Hatal.</i>
2708. Auaricia — <i>Fenenseg.</i>	2716. Iudicium dei — <i>Istemek iteleti.</i>
	2717. Paradisus — <i>Paradiczom.</i>
	2718. Inferi — <i>Fokol.</i>

Cracouie per Hieronymum Vietorem. Anno ab orbe redempto M.D.XXXIII.

BETŰRENDES JEGYZÉKE

az alakjokra vagy értelmökre nézve elavult szóknak.

Ablakgyártó 2396.	böcső 1507, 1541.	előrkóstoló 2322.
ádámalmaja 707.	bögető-madár 1054.	első 630, 704, 732.
ádázó 994.	bőrhe 2040.	elszakaszkodás 881, 981.
ágas 1754.	bujdosó csillag 28.	elszakaszkodó 892.
ágasfa 1757.		étet 384.
ágyasbás 1718.	Csacsogó madár 1081.	emédesznő 492.
ágyfedél 1920.	csalárd 255.	enyves fa 1302.
ágyvető 2320.	csapó 2427.	erdei kaktus 1077.
ajakas 693.	csatornás kút 335.	eresztés 1208.
ajtómöge 1700, 1701.	csemelet 2016.	érezkenység 610.
ajtótartó 2267.	esepleszháj 728.	es 236, 238.
alak 2525.	eseppenés 233.	eszterág 1060.
alakjításás 2526.	csikó 467, 1008.	esztergáros 2420.
állat 1, 207, 208, 1491, 2108, 2569.	Czafrang 2023.	eszterha 1768.
állóbely 353.	czimbalom 1650.	étekesináló 2080.
általút 371.	czlmer 1024.	ét-khordó 2323.
ampolna 1621, 1654.	czimeres 1025.	evokedés 900.
apátor 2247.	czinterem 1668.	
apiom 1414.		Faláb 2051.
aszú 216.	Daganag 864.	faresok 797, 2119.
atyafiú 2201.	dákos 1956.	farkasvar 904.
	dísantor 2343.	fazékgyártó 2409.
Baba 2198.	dologtevő nap 144.	fazéköntő 2413.
balgatagság 949.	dús 2308.	fedél 2029.
balog 753.		fedélesináló 2414.
bélfájó 872.	Ebédlobhely 1717.	fejalj 1915.
béllott 2027, 2056.	edényesináló 2400.	feketítő 2556.
bestye 444.	éghenező 2341.	felhorgadtorrú 675.
betegház 1774.	égettbor 2175.	felszél 266.
bivaly 537.	egyhassal lett atyafiak 2205.	feltakarodik 787.
bizonyosság 21.	egyházórző 2258.	fenkő 316.
bizonyáglevél 2567.	éjjeljáró madár 1053.	fén,lik 229.
bonez 1038.	ékesen szóló 3345.	fodor 641.
bolondoskodik 950.	elálmélkodó 953.	fognak kelő helye 687.
bolondozik 951.	elfogyatkozás 891.	folyás 342.
bő 2596.	élőkút 337.	főnag 2380.

forgás 915.
 földedény 1973.
 földedő 360.
 földindulat 257.
 földvám 32.
 földtököm 2100.
 fűmadár 1070.
 fültés 668.

Gombota 2097.
 görbe 858.
 gúzszekeő 2424.
 gyakorendő 286.
 gyapjasmadár 1068.
 gyapjúcsináló 2428.
 gyermekáru 2368.
 gyermektartóantenna 796.
 gyertyahordozó 1627.

Haczoka 2036.
 hadnagy 2297.
 hajókenyér 2084.
 hamar 201.
 hamvas kenyér 2092.
 haragosság 2710.
 harmincz
 hártycsináló 2453.
 hasaszt 2116.
 hát orja 741.
 ház héja 1765.
 hó 54.
 hegedős 2496.
 hélepény 2090.
 hézagfájás 995.
 hézagfájó 996.
 hites atya 2215.
 hóköz 36.
 hordógyártó 2408.
 hordozószék 1910.
 horgas kéz 768.
 horgas orru 674.
 horgas szár 805.
 hostat 375.
 hörpiteső 938.
 hulladék 234.

Igo 2546.
 íjgyártó 2394.
 illatozás 616.
 illetés 618.

imas 581.
 ing 2039.
 ingmés 2041.
 irás 1634.
 iratos ruha 2013.
 ispitály 1776.
 istálló 1723-5, 1728.
 istanét 2018.
 isten kecskéje 219.
 izhajlás 770.

Jegyző 2624.
 jelentés 20.
 jéles 2302.
 jog 752.
 juhifűjő 895.
 jószág 2697, 2701.

Kabala 448.
 kalamáris 2551.
 kanál 1824, 1867.
 kápa 2037.
 karmazsin 2019.
 kaszakó 1569, 1870.
 kehely 1622.
 koménybor 2186.
 kenetés-1688 a.
 kénkőcsináló 2423.
 kénköves 1832.
 kép (Wurfpieß) 1951.
 kép (Säule) 1620.
 képiró 2352.
 képűtáló 2042.
 képvarró 2427.
 kerengő 395, 1674, 1755.
 keserűfa 1345.
 kőgyártó 2389.
 keszkenőáru 2454.
 keszkenőszövő 2430.
 készülék 367, 1695.
 kétszer-palást 2033.
 kézhajlás 750.
 kézi 883.
 kézi-öltözék 1663.
 kőtlenbe lakozó 278.
 kihorgadott szár 806.
 kilenczed 2674.
 királyi út 385.
 kisdől 661.
 koponya (edény) 1798.

(358)

korszovány 2003.
 kő 230, 221.
 kőeső 235.
 kőfalrakó 2402.
 kőlyök 498.
 kőverít 1121.
 közkenyér 2083.
 kűfár 2429.
 kűtya 1770.
 külföldi 364.
 kűllő (madár) 1093.

Lábi 936.
 lágó bor 2185.
 lakodalom 2104.
 lannagyártó 2393.
 lant 2493.
 lantorna 796.
 lant-s 2492.
 latorkert 302.
 lezkeolvasó 2254, 2266.
 lész 940.
 lehelés 937.
 lész 941.
 levegőgyártó 2392.
 leveleség 2041.
 levélszorító 2318.
 levélviselő 458, 2326.
 leveleskenyér 2111.
 ló 467.
 lóöltözék 1996.
 lovagos 2291, 2294.

Majoz 2380.
 makkos fa 1337.
 málonfekű 1052.
 malozsa 2163.
 marozóna féreg 1236.
 marozonaság 1533.
 marha 401, 1784, 2456, 2528.
 más 113.
 másod 2667.
 mazalinfa 1332.
 megcsúfol 673.
 megdől 967.
 meghányó ló 450.
 meggyezett pénz 2592.
 megjelentés 2518.
 megsömörögött 823.
 megszűnni 143.

mellruha 2064.
 mellruha 2035.
 mellvas 2034.
 menedéklevél 2544.
 mennyitűkő 228.
 mérőállat 2569.
 metélő-tányér 1817.
 mézes pogácsa süte 2473.
 mindenkor farkaingató ma-
 dár 1098.
 monyoró 1361.
 monyas kecske 483.
 mordály 1957.
 munkás 2384.

Napranézőfü 1444.
 naptámadat 263.
 negyed 2669.
 növendő 581, 582.
 nyakbavető 1665.
 nyárs 1865, 1866.
 nyeldekítés 617.
 nyomorék 1665.

Öldöző levél 2543.
 oltármester 2369.
 oltáröltözék 1667.
 ordító madár 1051.
 orgonagyártó 2405.
 ostóbla 2523.
 öltöző ruha 2000.
 őregbítés 2584.
 őszvérviselő 2367.
 ötöd 2670.
 övgyártó 2436.

Pádimentom 1710.
 papiöltözék 1659.
 papírosináló 2452.
 pártav 2063.
 patkárós 2458.
 patok 769.
 pattantyóöntő 2411.
 peesetelő gyűrű 2551.
 pelo 541.
 pelyp 870.
 perém 2026.
 pillis 2263.
 pisszenteni 985.
 pisszentés 986.

poháröntő 2412.
 poklos 887.
 pökés 999.
 pökő 1000.
 próbálókő 317, 1570.
 prűcsök 1296.

Ráró 1049.
 ravasz 510.
 rebegő 861.
 rejtékész 1639.
 rejtola 1752.
 rejtetőfa 1346.
 ró 398.
 röpöső 554, 1005, 1013, 1017.
 ruhaáruló 2455.
 ruhafényesítő 2427.

Sajtó 2110.
 sajtógerenda 1986.
 salátáfos 2475.
 sandal 658.
 sarkantyúgyártó 2417.
 sarukenső 1895.
 sarukötő 2044.
 saruvarró 2431.
 sebeseső 232.
 selymék v. semlyék 1400.
 síkirtó 321.
 sólya 2054-2056.
 sólyacináló 2433.
 sömörögött 823, 869.
 söráros 2470.
 sporok 2524.
 spináoz 1418.
 süv 2239.

Szak 710.
 számvető 2314.
 szártetem 802.
 szédéleg 916, 917.
 szédélgő 914.
 szegény 2072, 2180.
 szegezőfa 1702.
 szék 1030.
 székgyártó 2385, 2403.
 székernye 2047.
 székernyecsinaló 2446.
 székérvezető 2371.
 székénygyártó 2439.

(359)

szelenczegyártó 2439.
 szélespohár 1982.
 szellet 930.
 szemérmes 785, 788, 790,
 792, 794, 1241.
 szemhunyogató 184.
 szemek oltalma 661.
 szemvesztő 929.
 szentantál-tűze 971.
 szentelő püspök 2246.
 szerzés 2222, 2479.
 szerzet 1687.
 szívárvány 219.
 szurnya (?) 702.

Tamasz 1761.
 tanácsartó 2312.
 tárogatósip 2490.
 tarsolygyártó 2448.
 teher 2570.
 temérdek 308, 398, 627.
 terhes ló 456.
 terjedő var 922.
 természet szerint való fü
 2213.
 testes 620.
 tetem 775, 802, 2521.
 tetemsip 2488.
 tető 628.
 tisz 2305.
 titokház 1719.
 tized 2675.
 tormacsinalóvas 1874.
 torok diója 711.
 tömlősip 2489.
 törött vér 831.
 törvénytudó 2337.
 trunk 2178.
 tyúkmony 1027-30.
 tyúkszólás 163.

Úraság 282.
 utolsó 629, 705.
 ütötés 1272.
 üveggyártó 2395.
 üstgyártó 2399.

Vadászó 2467.
 vállüstevő 22.
 vállköz 742.

4*

váltáshely 355.	versszerző 2332.	vitózi kenyér 2033.
végső 684.	versszerző tudomány 2333.	vörhenyő 1105.
vehem 467, 1008.	vész 258.	
velkas torok 708.	vezetékű 469.	Závár 1709.
verejtékező hely 1749.	vígasság 125.	zomak 1189.
verejtékező keszkenő 2068.	viszketeg 926, 980.	zumaráz 239.
verfolye 2521.	viszketeges 928.	zsenlye 1511.
verő 1953.		zsoldonár 2421.